

Subsidieregeling Landelijk Gebied Waterschap De Dommel

Het dagelijks bestuur van Waterschap De Dommel;

Gelet op artikel 2 van de Algemene Subsidieverordening Waterschap De Dommel 2018;

Overwegende dat:

- deze regeling invulling geeft aan de door het algemeen bestuur op 15-2-2023 omarmde "handelingsperspectief watertransitie";
- deze regeling bijdraagt aan de doelstellingen van het Waterbeheerplan 2022-2027 zoals vastgesteld op 24 november 2021, welke bijdragen aan droge voeten, voldoende water en schoon water;
- deze regeling bijdraagt aan de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water;
- deze regeling een impuls geeft aan de in de op 12 november 2024 vrijgegeven watervisies welke een ruimtelijke vertaling geven van het Waterbeheerplan, handelingsperspectief en de Kaderrichtlijn Water;
- het waterschap derden in het landelijk gebied wil stimuleren en ondersteunen bij het nemen van maatregelen die bijdragen aan deze doelen;
- deze subsidieregeling is opgesteld binnen het kader van de Catalogus Groenblauwe Diensten en daarmee valt binnen de Richtsnoeren van de Europese Unie voor staatssteun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden (PbEU 2022/C 485/01);

Besluit de volgende subsidieregeling vast te stellen

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Paragraaf 1.1 Begripsomschrijvingen

Artikel 1.1.1 Begripsomschrijvingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. aanleg: eenmalige initiële werkzaamheden;
- b. akkerrand: een voor flora of fauna aantrekkelijke rand langs akkerbouwpercelen met een minimale lengte van 25 meter;
- c. ASV: Algemene subsidieverordening Waterschap De Dommel 2018 die op deze regeling van toepassing is;
- d. BedrijfsBodemWaterplan: instrument om te faciliteren in duurzaam bodembeheer en waterbeheer zoals opgenomen op de website bedrijfsbodemwaterplan.nl;
- e. beekdal: percelen opgenomen als beekdal op de Koppen, Flanken, Beekdalenkaart in bijlage 1;
- f. Catalogus Groenblauwe Diensten: set van steunmaatregelen waaraan de Europese Commissie met het goedkeuringsbesluit SA.44848 goedkeuring heeft verleend;
- g. doelstellingen in gebied: doelstellingen zoals geformuleerd in het Waterbeheerplan 5 of, indien aanwezig, in de visie van het GGA gebied;
- h. flank: percelen zoals opgenomen als flank op de Koppen, Flanken, Beekdalenkaart in bijlage 1;
- i. GGA: de gecombineerde aanpak van natuur, stikstof, water en klimaat in het landelijk gebied, via een integrale GebiedsGerichte Aanpak van de Provincie Noord-Brabant, zoals omschreven in de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof en met de gebiedspartijen Provincie Noord-Brabant, waterschappen Aa & Maas, Brabantse Delta, De Dommel en Rivierenland, Brabants Landschap, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Vereniging Brabantse Gemeenten en ZLTO is overeengekomen op 18 oktober 2021;
- j. graslandrand: een voor flora of fauna aantrekkelijke rand langs graslandpercelen met een minimale lengte van 25 meter;
- k. grote onderneming: een onderneming waar minstens 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet 50 miljoen EUR of het jaarlijkse balanstotaal 43 miljoen EUR overschrijdt, zoals bepaald in bijlage I bij Verordening (EU) 2022/2472;
- l. Kaderrichtlijn Water: richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid, PB EU L 327/1;
- m. kop: percelen opgenomen als kop op de Koppen, Flanken, Beekdalenkaart in bijlage 1;
- n. landbouwsteunkader: Richtsnoeren van de Europese Unie voor staatssteun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden (2022/C 485/01));
- o. landbouwactiviteit: activiteiten op het gebied van productie, verwerking en afzet van onder bijlage I bij het Verdrag betreffende de werking van de onder de Europese Unie vallende landbouwproducten;
- p. landbouwer: natuurlijk persoon of rechtspersoon, of een groep van natuurlijke personen, die landbouwactiviteiten uitvoert;

- q. landbouwgrond: landbouwareaal als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onder f, van verordening 1305/2013, met daarbij eventuele landschapselementen of watergangen, waarbij er sprake kan zijn van een scheiding van die landbouwgrond door een kavelpad of watergang;
- r. lokale laagte: perceel opgenomen als lokale laagte op de Koppen, Flanken, Beekdalenkaart in bijlage 1;
- s. natuurgrond: gronden met een natuurlijke inrichting gelegen buiten de bebouwde kom welke niet bestemd zijn als bouwvlak of wonen, niet zijnde landbouwgrond;
- t. peilgestuurde drainage: drainage waarbij de drains niet direct uitmonden in een watergang maar in een zogeheten verzameldrain. Deze verzameldrain mondt uit in een verzamelput. In deze verzamelput zit een verstelbare overloopbuis waarmee de ontwateringsdiepte van de drainage actief kan worden gestuurd;
- u. productiecapaciteit: de landbouwkundige productiecapaciteit van de grond;
- v. project: het project of de activiteit waarvoor de subsidie wordt aangevraagd;
- w. samenwerkingsovereenkomst: overeenkomst waarin de deelnemers aan de samenwerking ten minste de doelstelling en wijze van samenwerking, duur, verdeling van kosten en risico's, verdeling van subsidies en een machtiging van de deelnemers aan een van hen om als penvoerder op te treden regelen;
- x. samenwerkingsverband: een verband dat rechtspersoonlijkheid bezit of een verband van natuurlijke personen of rechtspersonen dat een samenwerkingsovereenkomst heeft afgesloten;
- y. subsidie: subsidie als bedoeld in artikel 4.21 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 2 van de ASV;
- z. transitiegewas: gewas opgenomen als transitiegewas in bijlage 4;
- aa. Waterbeheerplan 5: Waterbeheerplan 2022-2027 zoals vastgesteld op 24 november 2021 of opvolgende waterbeheerplannen;
- bb. Waterbeheerprogramma: Waterbeheerplan 2022-2027 zoals vastgesteld op 24 november 2021 of opvolgende waterbeheerplannen;
- cc. watergang: een lijnvormig landschapselement welke water af kan voeren en opgenomen is in de Basisregistratie Ondergrond van de Rijksoverheid;
- dd. watervisies: de watervisies zoals op 12 november 2024 vrijgegeven door het dagelijks bestuur van Waterschap De Dommel welke invulling geven aan opgaven uit de stroomgebiedbeheerplannen, Kader Richtlijn Water, het waterbeheerprogramma en de opgaven uit het handelingsperspectief.

Paragraaf 1.2 Doelgroep

Artikel 1.2.1 Aanvrager - doelgroep

1. Subsidie als bedoeld in hoofdstuk 2, 3, 4, 5, 6 en 7 kan worden aangevraagd door landbouwers, terrein behorende organisaties en particuliere grondbeheerders die actief zijn in de landbouwsector en bosbouwsector en die eigenaar, pachter of erfpachter zijn van grond of door samenwerkingsverbanden daarvan.
2. Subsidie als bedoeld in hoofdstuk 8 en 9 kan worden aangevraagd door samenwerkingsverbanden van eigenaren.

Paragraaf 1.3 Subsidieaanvraag

Artikel 1.3.1 Subsidieaanvraag

1. De subsidieaanvraag wordt schriftelijk ingediend bij het dagelijks bestuur met gebruikmaking van een aanvraagformulier zoals vastgesteld conform artikel 4:4 Algemene wet bestuursrecht.
2. Een aanvraag voor subsidie op basis van deze subsidieregeling bevat de volgende informatie en documenten:
 - a. de naam van de aanvrager;
 - b. een beschrijving van het project of de activiteit en welke doelen daarmee worden nagestreefd, met vermelding van de locatie en de startdatum en einddatum;
 - c. het benodigde steunbedrag om het project of de activiteit uit te voeren en de in aanmerking komende kosten;
 - d. een begroting inclusief sluitende financiering;
 - e. de aanvrager verklaart in het aanvraagformulier óf en zo ja welke andere subsidies hij voor de activiteit, waarvoor subsidie wordt aangevraagd, ontvangt en door wie die subsidies worden verstrekt.
3. Indien de aanvrager een onderneming is, bevat de aanvraag de grootte van de onderneming.
4. Indien de aanvrager een grote onderneming is als bedoeld in artikel 1.1 sub k dient de subsidieaanvraag vergezeld te gaan van een document waarin de levensvatbaarheid van het project of de activiteiten worden aangetoond door de situatie te schetsen waarin er geen steun verleend wordt.

5. Een aanvraag voor subsidie op basis van deze subsidieregeling gaat vergezeld van een instemmingsverklaring van de eigenaar van de grond wanneer:
 - a. de subsidie wordt aangevraagd door een pachter of erfpachter;
 - b. de subsidie wordt aangevraagd door een samenwerkingsverband, voor zover het samenwerkingsverband pachters of erfpachters vertegenwoordigt.
6. Een aanvraag voor subsidie als bedoeld in artikel 2.1 gaat vergezeld van foto's en tekeningen waaruit de aanwezigheid van conventionele drainage blijkt.

Paragraaf 1.4 Weigeringsgronden en algemene verplichtingen

Artikel 1.4.1 Weigeringsgronden

Subsidie wordt, onverminderd het bepaalde in artikel 7 van de ASV geweigerd:

- a. indien het project of de activiteit al is gestart vóór het indienen van de subsidieaanvraag;
- b. indien de subsidieaanvrager een onderneming is die in financiële moeilijkheden verkeert, als bedoeld in de Communautaire richtsnoeren inzake staatssteun voor reddings- en herstructureringssteun aan niet financiële ondernemingen in moeilijkheden (PbEU 2014/C 249/01);
- c. indien er een uitstaand bevel tot terugvordering is op basis van een eerdere beschikking van de Europese Commissie waarin de steun onrechtmatig en onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt is verklaard;
- d. voor zover op de landbouwgrond of het natuurterrein nog verplichtingen rusten op grond van deze regeling of enige andere regeling op grond waarvan een subsidie is verstrekt met betrekking tot agrarisch natuurbeheer of natuurbeheer;
- e. indien de activiteit plaatsvindt buiten het werkgebied van het waterschap;
- f. indien de te verlenen subsidie minder dan € 300.000,- bedraagt.

Artikel 1.4.2 Algemene verplichtingen subsidieontvanger

1. Indien de activiteit waarvoor subsidie wordt verstrekt aanleg betreft, wordt binnen een jaar na voltooiing van de aanleg een gereed melding gedaan aan het waterschap.
2. Bij de melding als bedoeld in het eerste lid wordt de locatie van de aanleg vermeld, voorzien van een digitale kaart op basis van de Basisregistratie Grootschalige Topografie.
3. Ten behoeve van de herkenbaarheid dat de activiteit bijdraagt aan de doelstellingen van deze regeling is de subsidieontvanger verplicht om bij communicatie uitingen over de activiteit te vermelden dat het project vanuit deze regeling gefinancierd wordt door Waterschap De Dommel, met gebruik van het logo van Waterschap De Dommel. Hierbij wordt aangesloten bij de huisstijl van Waterschap De Dommel.

Paragraaf 1.5 Subsidiabele kosten en subsidiehoogte

Artikel 1.5.1 Subsidiabele kosten

1. Voor subsidie als bedoeld in artikel 3.1.1, 3.2.1, 4.1, 5.1.1, 6.1.1, 6.2.1, 6.3.1 en artikel 7.1, eerste lid, onder a, b en e en tweede lid onder d en e, komen in aanmerking de kosten voor beheer en onderhoud op basis van normkosten als opgenomen in bijlage 2.
2. Voor subsidie als bedoeld in artikel 3.1.1, 3.2.1, 4.1, 5.1.1, 6.1.1, 6.2.1, 6.3.1, en 7.1 eerste lid onder d, e en f komen in aanmerking de kosten voor aanleg en inrichting, op basis van de normkosten zoals opgenomen in bijlage 3 en de bijbehorende kwaliteitsomschrijving in bijlage 4.
3. Voor zover voor activiteiten voor subsidie als bedoeld in artikel 3.1 niet is voorzien in normkosten als bedoeld in het tweede lid van dit artikel, komen voor subsidie in aanmerking de werkelijke kosten.
4. Voor het verkrijgen van vergunningen voor activiteiten als bedoeld in artikel 3.1.1, 3.2.1, 4.1, 6.2.1 en 6.3.1 komen in aanmerking de werkelijk gemaakte kosten voor onderzoek voor zover deze noodzakelijk zijn voor het verkrijgen van een vergunning voor aanleg.
5. Voor het verkrijgen van vergunningen voor activiteiten als bedoeld in 3.1.1, 3.2.1, 4.1, 6.1.1, 6.2.1, 6.3.1 komen in aanmerking de legeskosten op basis van werkelijk gemaakte kosten.
6. Indien de activiteit plaatsvindt op landbouwgrond komt voor subsidie in aanmerking:
 - a. inkomstenderving zoals opgenomen in bijlage 5 voor activiteiten bedoeld onder artikel 3.1.1, 3.2.1, 4.1;
 - b. waardedaling zoals opgenomen in bijlage 7 voor activiteiten bedoeld onder artikel 4.1 onder a en b, 5.1.1, 6.1.1 en 6.2.1; of
 - c. voor inkomstenderving zoals opgenomen in bijlage 5 of waardedaling zoals opgenomen in bijlage 7 voor activiteiten bedoeld in artikel 6.1.

7. Voor subsidie als bedoeld in hoofdstuk 2, 3, 4, 5, 6, en 7 komen in aanmerking de kosten voor voorbereidingskosten en uitvoeringskosten en bedragen ten hoogste 10% van de daadwerkelijke gemaakte subsidiabele kosten.
8. Indien op grond van artikel 14, tweede lid, onder c, van de ASV een accountantsverklaring is vereist voor de vaststelling van de subsidie, komen de werkelijke kosten daarvan voor subsidie in aanmerking.
9. De subsidie voor onderhoud en beheer als bedoeld in het eerste lid van dit artikel en inkomstenderving als bedoeld in het zesde lid van dit artikel wordt verleend voor een periode van zes aaneengesloten jaren.

Artikel 1.5.2 Niet subsidiabele kosten

In afwijking van artikel 1.5.1 komen de volgende kosten in ieder geval niet voor subsidie in aanmerking:

- a. personeelskosten van publiekrechtelijke rechtspersonen;
- b. personeelskosten, met uitzondering van coördinatiekosten als bedoeld in artikel 1.5.1 onder 7 en kosten zoals bedoeld in artikel 8.3 en 9.3;
- c. kosten van rente, bankdiensten, financieringen, verzekeringspremies, gerechtelijke procedures, boetes en sancties;
- d. kosten van regulier beheer en onderhoud;
- e. kosten om te voldoen aan gangbare minimumkwaliteitseisen of wettelijke verplichtingen.
- f. de BTW van rechtspersonen.

Artikel 1.5.3 Subsidiehoogte

1. De hoogte van de subsidie voor beheer en onderhoud als bedoeld in artikel 1.5.1, eerste lid, bedraagt 100% van de normkosten als opgenomen in bijlage 2.
2. De hoogte van de subsidie voor aanleg in inrichting als bedoeld in artikel 1.5.1, tweede lid, bedraagt 100 % van de normkosten als opgenomen in bijlage 4.
3. De hoogte van de subsidie als bedoeld in artikel 1.5.1, derde lid, bedraagt 100% van de werkelijke kosten, tot een maximum van € 20.000 per aanvraag.
4. De hoogte van de subsidie voor onderzoek als bedoeld in artikel 1.5.1, vierde lid, bedraagt 100 % van de werkelijk gemaakte kosten.
5. De hoogte van de subsidie voor leges kosten als bedoeld in artikel 1.5.1, vijfde lid, bedraagt 100% van de werkelijk gemaakte kosten.
6. De hoogte van de subsidie voor inkomstenderving als bedoeld in artikel 1.5.1, zesde lid, bedraagt 100% van de inkomstenderving zoals opgenomen in bijlage 5.
7. De hoogte van de subsidie voor de waardedaling als bedoeld in artikel 1.5.1, zesde lid, bedraagt 100% van de waardevermindering tot een maximum van 85% van de getaxeerde grondwaarde.
8. De hoogte van de subsidie voor voorbereidingskosten en uitvoeringskosten als bedoeld in artikel 1.5.1, zevende lid, bedraagt ...% van de werkelijke kosten, waarbij ten hoogste 10% van de totale subsidiabele kosten van de activiteit mag bestaan uit deze voorbereidingskosten en uitvoeringskosten.
9. De hoogte van de subsidie voor de kosten van een accountantsverklaring als bedoeld in artikel 1.5.1, achtste lid, bedraagt 100% van de werkelijke kosten.

Paragraaf 1.6 Waardedaling

Artikel 1.6.1 Voorwaarden waardedaling

1. Subsidie voor waardedaling als bedoeld in artikel 1.5.1, zesde lid, onder b en c, wordt alleen verstrekt:
 - a. wanneer de uit te keren waardedaling per eigenaar ten minste € 5.000,- betreft;
 - b. wanneer de eigenaar van de grond instemt met de werkwijze zoals opgenomen in bijlage 5;
 - c. wanneer de eigenaar de betrokken productiecapaciteit sloop of onherroepelijk sluit;
 - d. wanneer de eigenaar de uit productie genomen grond binnen twee jaar inricht met opgaande begroeiing, zodanig dat nadelige milieueffecten worden voorkomen. Tot dan moet de grond in een goede landbouw- en milieuconditie worden gehouden overeenkomstig titel VI, hoofdstuk I, van Verordening (EU) nr. 1306/2013 en de toepasselijke uitvoeringsbepalingen;
 - e. wanneer de eigenaar van de grond binnen twaalf weken na verlening van de subsidie met het waterschap een overeenkomst afsluit conform bijlage 7 en als bedoeld in artikel 4:36 van de Algemene wet bestuursrecht, waarin de volgende verplichtingen zijn opgenomen:
 - I. de eigenaar gebruikt de grond als natuurgrond;
 - II. de eigenaar van de grond gebruikt de grond niet als landbouwgrond en laat de grond ook niet door een ander als landbouwgrond gebruiken;

- III. de eigenaar laat datgene na dat de instandhouding van de grond als natuurgrond in gevaar brengt of verstoort; en
 - IV. de verplichtingen gaan over op degene die de grond onder algemene of bijzondere titel zullen verkrijgen en gelden eveneens voor degenen die een recht op het gebruik van de grond verkrijgen.
- f. wanneer de eigenaar van de grond binnen vijftientwintig weken nadat de overeenkomst als bedoeld onder f tot stand is gekomen, de overeenkomst door een door het waterschap aan te wijzen notaris als kwalitatieve verplichting in de openbare registers laat inschrijven, waarbij de notariële kosten door de het waterschap worden gedragen;
 - g. wanneer de eigenaar binnen vier weken nadat de kwalitatieve verplichting als bedoeld onder c is gevestigd, een kopie van de akte naar de gemeente stuurt met daarbij het verzoek om de functie van de grond aan te passen conform de kwalitatieve verplichting;
 - h. wanneer de eigenaar binnen acht weken na indienen van het verzoek aan de gemeenteraad als bedoeld onder h, een afschrift toezendt aan het waterschap.
- 2. De subsidie voor waardedaling bedraagt niet meer dan de waarde van de grond op basis van de functie en het gebruik als landbouwgrond of cultuurgrond.
 - 3. Subsidie voor waardedaling wordt alleen verstrekt indien de landbouwproductiecapaciteit van de grond in de vijf jaren voorafgaand aan de subsidieaanvraag onafgebroken is gebruikt.
 - 4. Ondernemingen die niet aan de relevante Unienormen en/of nationale wet- en regelgeving voldoen, zoals wet- en regelgeving met betrekking tot dieren, planten, volksgezondheid, sanitair, ethiek of milieu, en op basis daarvan hun productie hoe dan ook moeten stopzetten, zijn uitgesloten van steun voor het gedeeltelijk of geheel sluiten van de productiecapaciteit.
 - 5. Het bepaalde in het eerste lid, onder d van dit artikel is niet van toepassing op subsidie als bedoeld in artikel 6.2.1.

Paragraaf 1.7 Voorschotten

Artikel 1.7.1 Voorschotverlening

- 1. Het voorschot voor subsidie op grond van deze regeling bedraagt maximaal 80 % van de subsidieabele kosten.
- 2. Voor het in het eerste lid bedoelde voorschot geldt dat:
 - a. jaarlijks het voorschot wordt overgemaakt;
 - b. het voorschot en het moment van betaling, worden bepaald op basis van de vanwege artikel 1.3, eerste lid, onder b en d, ingediende beschrijving van de start- en einddatum van de activiteit alsmede de desbetreffende begroting;
 - c. bij meerjarige subsidies, de subsidieontvanger om voor bevoorschotting in aanmerking te komen, ieder jaar voor 1 oktober een rapportage aan het waterschap dient te sturen waarin de voortgang van de activiteit wordt toegelicht.
- 3. Een voorschot kan geheel of gedeeltelijk worden teruggevorderd indien bij de subsidievaststelling blijkt dat niet aan de gestelde voorwaarden en verplichtingen is voldaan.
- 4. In afwijking van het eerste, tweede en derde lid wordt een subsidie voor waardedaling op grond van deze regeling, voor 100 % overgemaakt. Dit gebeurt op de derdenrekening van de notaris tenminste een week voor het passeren van de akte tot vestiging van de kwalitatieve verplichting.

Paragraaf 1.8 Vaststelling

Artikel 1.8.1 Vaststelling subsidie

- 1. Conform het bepaalde in hoofdstuk 7 van de ASV dient de aanvrager uiterlijk 13 weken na het afronden van de gesubsidieerde activiteiten, bij het Waterschap een schriftelijke aanvraag te doen tot vaststelling van de subsidie, met bijgevoegd een inhoudelijk eindverslag, een overzicht van de activiteiten, een financieel verslag en indien van toepassing een accountantsverklaring.
- 2. In aanvulling op het bepaalde in hoofdstuk 7 van de ASV bevat de aanvraag tot vaststelling van een subsidie als bedoeld in artikel 2.1, 3.1.1, 3.2.1, 4.1, 5.1.1, 6.1.1, 6.2.1, 6.3.1 en 7.1 tevens een digitale kaart op basis van de Basisregistratie Grootschalige Topografie met daarop de locatie van de uitgevoerde activiteit.
- 3. In aanvulling op het bepaalde in hoofdstuk 7 van de ASV bevat de aanvraag tot vaststelling van subsidie als bedoeld in artikel 9.1 onder a:
 - a. een factuur en een certificaat of ander bewijsmateriaal voor het succesvol afronden van de cursus of opleiding; en
 - b. de data van bijgewoonde bijeenkomsten en opleidingen of data van georganiseerde bijeenkomsten met deelnemerslijst.

4. In aanvulling op het bepaalde in hoofdstuk 7 van de ASV wordt de aanvraag tot vaststelling van de subsidie voor een activiteit waarvoor op grond van deze regeling de vestiging van een kwalitatieve verplichting als voorwaarde is gesteld:
 - a. binnen uiterlijk 13 weken door de subsidieontvanger ingediend nadat de kwalitatieve verplichting in de openbare registers is ingeschreven;
 - b. bevat de aanvraag tot vaststelling van deze subsidie tevens een afschrift van de vestiging van de kwalitatieve verplichting.

Paragraaf 1.9 Staatssteun

Artikel 1.9.1 Cumulatie

1. In het geval dat subsidie onder deze regeling met andere subsidie voor dezelfde in aanmerking komende kosten wordt gecumuleerd, worden de volgens de onderhavige regeling toe te kennen bedragen zodanig beperkt dat het totale subsidiebedrag niet hoger is dan de werkelijk gemaakte subsidiabele kosten, het maximale subsidiebedrag uit deze regeling, de maximale steunintensiteiten of het maximale steunbedrag op grond van de toepasselijke Europese voorschriften.
2. Indien subsidie wordt verstrekt aan samenwerkingsverbanden van eigenaren dient het samenwerkingsverband bij de eigenaren na te gaan of wordt voldaan aan het eerste lid van dit artikel; dit wordt verankerd in de afspraken tussen het samenwerkingsverband en de eigenaren.

Artikel 1.9.2 Transparantieverplichtingen

Ten aanzien van subsidie die op grond van deze regeling wordt verleend maakt de subsidieverlener binnen zes maanden na de datum van subsidieverlening de volgende gegevens bekend:

- a. de gegevens, bedoeld in deel I, paragraaf 3.2.4, onderdeel 112, onder a en b, van het landbouwsteunkader, en
- b. de gegevens, bedoeld in deel I, paragraaf 3.2.4, onderdeel 112, onder c, van het landbouwsteunkader, voor zover de individuele steun meer bedraagt dan:
 1. € 10.000 voor subsidieontvangers die actief zijn in de primaire landbouwproductie, of
 2. € 100.000 voor subsidieontvangers in de sectoren van de verwerking van landbouwproducten, de afzet van landbouwproducten, de bosbouwsector of activiteiten die buiten het toepassingsgebied van artikel 42 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie vallen.

Artikel 1.9.3 Herzieningsclausule en ambtshalve intrekking subsidiebeschikking

Voor de subsidie aan een landbouwer of een samenwerkingsverband bestaande uit tenminste een landbouwer, geldt:

- a. wanneer gedurende de looptijd van de subsidie de toepasselijke dwingende normen op basis van het Landbouwsteunkader opgenomen in de Verordening (EU) 2021/2116 en Verordening (EU) 2021/2115 worden aangepast, vindt herziening plaats van de beschikking.
- b. In het geval de beschikking een periode overschrijdt waarvoor een nieuw rechtskader voor plattelandsontwikkeling van kracht wordt, past de subsidieverlener de beschikking aan conform de regelgeving die geldt voor de daaropvolgende programmeringsperiode.
- c. de subsidieverlener trekt de beschikking ambtshalve in met ingang van het moment waarop de subsidieontvanger de in de voorgaande leden bedoelde aanpassingen niet aanvaardt. De subsidie wordt ambtshalve verlaagd tot het bedrag dat overeenstemt met de periode tot het einde van de looptijd van de beschikking.

Artikel 1.9.4 Areaalgerelateerde betalingen

Voor subsidie als bedoeld in hoofdstuk 3, 4, 5, 6 en 7 van deze regeling geldt:

- a. Indien de grond of een deel van de grond waarvoor subsidie is verstrekt gedurende de looptijd van de subsidiebeschikking in eigendom wordt overgedragen, kan de subsidiebeschikking naar keuze van de opvolgende eigenaar voor de resterende looptijd worden overgenomen of komen te vervallen.
- b. Bij overdracht in eigendom zoals bedoeld onder a, wordt geen terugbetaling verlangd voor de periode waarin de subsidiabele activiteiten waarop de subsidiebeschikking betrekking heeft, daadwerkelijk zijn uitgevoerd.
- c. Indien een subsidieontvanger een subsidiebeschikking niet verder kan uitvoeren omdat zijn eigendom of een deel daarvan wordt herverkaveld of binnen een ruilverkaveling van overheidswege of een door de bevoegde autoriteiten goedgekeurde ruilverkaveling valt, zal het waterschap de beschikking aan de nieuwe bedrijfssituatie aanpassen. Is deze aanpassing onmogelijk, dan eindigt de beschikking en wordt geen terugbetaling verlangd voor de periode waarin de subsidiabele activiteiten waarop de subsidiebeschikking betrekking heeft, daadwerkelijk zijn uitgevoerd.

- d. In gevallen van overmacht en de in artikel 2 van Verordening (EU) nr. 1306/2013 bedoelde uitzonderlijke omstandigheden hoeft de ontvangen subsidie niet te worden terugbetaald. Uitzonderlijke omstandigheden zijn:
- de subsidieontvanger is overleden;
 - de subsidieontvanger is langdurig arbeidsongeschikt geworden;
 - het bedrijf is zwaar getroffen door een ernstige natuurramp;
 - de veehouderijgebouwen op het bedrijf zijn door een ongeluk verloren gegaan;
 - al het vee of alle landbouwgewassen van de subsidieontvanger of een gedeelte ervan zijn getroffen door respectievelijk een epizoötie of een plantenziekte;
 - het volledige bedrijf of een groot deel daarvan is onteigend, indien deze onteigening op de dag van indiening van de subsidieaanvraag niet was te voorzien.

Paragraaf 1.10 Openstelling en subsidieplafond

Artikel 1.10.1 Openstelling

Subsidieaanvragen worden ingediend van 20 april tot en met 20 mei

Artikel 1.10.2 Subsidieplafond

- Het subsidieplafond voor de activiteiten in deze regeling in de periode genoemd in artikel 1.10.1 bedraagt € 1.000.000,-
- Aanvragen ingediend buiten de periode als genoemd in artikel 1.10.1 en aanvragen die worden ontvangen nadat het subsidieplafond als genoemd in het eerste lid van dit artikel is overschreden, komen niet voor subsidieverlening in aanmerking.

Hoofdstuk 2 Drainage VI3

Artikel 2.1 Subsidiabele activiteit

Subsidie kan worden verstrekt voor:

- het realiseren van een optimaal peilbeheer voor waterkwaliteit en waterkwantiteit, door het aanpassen van conventionele drainage naar peilgestuurde drainage;
- het verwijderen van drainage.

Artikel 2.2 Criteria

- Subsidie als bedoeld in artikel 2.1 wordt alleen verstrekt indien:
 - de activiteit geen negatieve gevolgen heeft voor natuur of de weidevogelstelling; en
 - de activiteit leidt tot het beter benutten van het bergend vermogen in de bodem dan wel in het oppervlaktewatersysteem.
- Subsidie als bedoeld in artikel 2.1 sub a wordt bovendien alleen verstrekt indien:
 - de activiteit wordt uitgevoerd op een perceel dat is gelegen op een flank; en
 - de activiteit wordt uitgevoerd op landbouwgrond welke een bestaand drainagesysteem heeft.
- Subsidie als bedoeld in artikel 2.1 sub b wordt bovendien alleen verstrekt indien:
 - de bestaande drainage volledig wordt verwijderd; en
 - de activiteit wordt uitgevoerd op een perceel dat is gelegen op een kop of in een beekdal.

Artikel 2.3 Subsidiabele kosten

- Voor subsidie als bedoeld in artikel 2.1 onder a komt in aanmerking de werkelijk gemaakte kosten voor het verschil in de aanlegkosten voor de aanpassing van bestaande drainage naar peilgestuurde drainage met een maximum van € 2000,- per hectare.
- Voor subsidie als bedoeld in artikel 2.1 onder b komt in aanmerking de werkelijk gemaakte kosten voor het verwijderen van drainage met een maximum van € 5000,- per hectare.
- De subsidie als bedoeld in artikel 2.1 onder a bedraagt ten hoogste 100% van de subsidiabele kosten met een maximum van € 3.000,- per hectare.
- De subsidie als bedoeld in artikel 2.1 onder b bedraagt ten hoogste 100% van de subsidiabele kosten met een maximum van € 5.000,- per hectare.

Hoofdstuk 3 Vasthouden oppervlaktewater en aanvullen grondwater

Paragraaf 3.1 Aanleg waterbuffers VI1

Artikel 3.1.1 Subsidiabele activiteit

Subsidie kan worden verstrekt voor het beschikbaar stellen en inrichten van landbouwgrond voor berging van oppervlaktewater en het vasthouden van oppervlaktewater voor droogtebestrijding.

Artikel 3.1.2 Criteria

Subsidie als bedoeld in artikel 3.1.1 wordt alleen verstrekt indien:

- de activiteit wordt uitgevoerd op een kop of flank of lokale laagte;
- de activiteit wordt uitgevoerd buiten een regionaal waterbergingsgebied of reserveringsgebied waterberging, zoals opgenomen in de provinciale omgevingsverordening;
- de activiteit leidt tot het realiseren van een waterbuffer van tenminste 500 m3; en
- afstemming heeft plaatsgevonden met de eigenaren van aangrenzende percelen die gevolgen kunnen ondervinden door uitvoering van de activiteit.

Artikel 3.1.3 Verplichtingen

De ontvanger van subsidie als bedoeld in artikel 3.1.1 is verplicht om gedurende de subsidieperiode:

- periodiek onderhoud en beheer uit te voeren conform het bepaalde in bijlage 2 aan een aangelegd element, waaronder het afzetten met een raster, opruimen zwerfvuil, doorzaaien en zorgen dat het waterbergend vermogen van het element in stand blijft;
- het aangelegde element te beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden; en
- geen chemische onkruidbescherming toe te passen, tenzij door het waterschap schriftelijke toestemming is verleend voor pleksgewijze behandeling en dit past binnen de gebiedsafspraken.

Paragraaf 3.2 Aanleg van dam, drempel, of stuwende constructie in een watergang VI3 VI2

Artikel 3.2.1 Subsidiabele activiteit

Subsidie kan worden verstrekt voor het realiseren van een optimaal peilbeheer voor waterkwaliteit en waterkwantiteit, door:

- de aanleg van een dam, zaksloot, gronddam of drempel in een watergang of het verondiepen of dempen van een watergang;
- de aanleg van een stuw of duikerschot in een watergang;
- het installeren van regelapparatuur.

Artikel 3.2.2 Criteria

Subsidie als bedoeld in artikel 3.2.1 wordt alleen verstrekt indien:

- de activiteit leidt tot het benutten van het bergend vermogen in de bodem dan wel het oppervlaktewatersysteem;
- de activiteit het natuurlijke karakter en biotoop van de waterlopen versterkt;
- de activiteit de waterkwaliteit niet verslechtert;
- het peilbeheer is gericht op het realiseren van een optimaal peilbeheer conform Waterbeheerprogramma;
- de maatregelen voldoen aan de kwaliteitsomschrijving zoals opgenomen in bijlage 4;
- de activiteit wordt uitgevoerd in een bestaande watergang op landbouwgrond; en
- de activiteit bijdraagt aan de doelstellingen voor het betreffende gebied zoals die zijn geformuleerd in het waterbeheerplan; en
- afstemming heeft plaatsgevonden met de eigenaren van aangrenzende percelen die gevolgen kunnen ondervinden door uitvoering van de activiteit.

Artikel 3.2.3 Verplichtingen

De ontvanger van subsidie als bedoeld in artikel 3.2.1 is verplicht om gedurende de subsidieperiode:

- periodiek onderhoud en beheer uit te voeren conform het bepaalde in bijlage 2;
- het gerealiseerde in stand te houden;
- het gerealiseerde te beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden; en
- geen chemische bestrijdingsmiddelen te gebruiken op de oever of in de watergang, tenzij daarvoor schriftelijke toestemming door het waterschap is verleend voor pleksgewijze behandeling op maximaal 10 % van de beheerseenheid en tegen onkruiden zoals gedefinieerd in het natuurbeheerplan.

Hoofdstuk 4 Robuuste Waterlopen VI2 II2

Artikel 4.1 Subsidiabele activiteit

Subsidie kan worden verstrekt voor het leveren van een bijdrage aan een toekomstbestendig duurzaam watersysteem door:

- a. het verleggen, verbreden en verondiepen van het natte profiel van een watergang met bijpassende inrichting;
- b. het verleggen of onder profiel brengen van de oever;
- c. het aanleggen van een aan de watergang grenzende akkerrand of graslandrand.

Artikel 4.2 Criteria

1. Subsidie als bedoeld in artikel 4.1 wordt alleen verstrekt indien:
 - a. de activiteit wordt uitgevoerd op of langs een bestaande watergang op landbouwgrond of natuurgrond; en
 - b. de activiteit bijdraagt aan de doelstellingen voor het betreffende gebied zoals die zijn geformuleerd in het waterbeheerplan.
2. Aanvullend op het bepaalde in het eerste lid wordt bij de subsidie als bedoeld in artikel 4.1, onder a, alleen subsidie verstrekt voor het werken met een grindbed indien dit grindbed reeds in de oorspronkelijke bodem aanwezig is.
3. Subsidie als bedoeld in artikel 4.1 sub b wordt niet verstrekt indien sprake is van achterstallig onderhoud aan een watergang.
4. Subsidie als bedoeld in artikel 4.1, sub b, wordt alleen verstrekt indien de activiteit plaatsvindt op gronden welke te maken krijgen met een hoger grondwaterpeil als gevolg van:
 - a. activiteiten als bedoeld in artikel 4.1, sub a of c, of artikel 3.2 of artikel 3.3; of
 - b. wijzigingen van het peil in een op de legger van het Waterschap opgenomen A watergang.

Artikel 4.3 Verplichtingen

De ontvanger van subsidie als bedoeld in artikel 4.1 is verplicht om gedurende de subsidieperiode:

- a. de watergang, oever, akkerrand en graslandrand te beheren en te onderhouden en te beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden;
- b. geen bestrijdingsmiddelen te gebruiken op de oever en op de onder artikel 4.1 sub c bedoelde akkerrand of graslandrand, tenzij daarvoor schriftelijke toestemming door het waterschap is verleend voor pleksgewijze behandeling op maximaal 10 % van de beheerseenheid en tegen onkruiden zoals gedefinieerd in het natuurbeheerplan;
- c. geen drainerende maatregelen te nemen; en
- d. de gewaskeuzen af te stemmen op de natuurlijke condities van de nieuwe situatie.

Hoofdstuk 5 Lokale laagtes

Paragraaf 5.1 Kruidenrijk grasland in lokale laagtes I4

Artikel 5.1.1 Subsidiabele activiteit

Subsidie kan worden verstrekt voor de functieverandering van grasland op landbouwgrond naar natuur en het ecologisch beheren van dat grasland op percelen die van nature lager liggen, waarbij de natuurlijke inrichting zorgt voor het herstel van een meer natuurlijk waterpeil op het perceel en een drainerend effect op de omgeving voorkomt.

Artikel 5.1.2 Criteria

Subsidie als bedoeld in artikel 5.1.1 wordt alleen verstrekt indien:

- a. de activiteit wordt uitgevoerd op landbouwgrond;
- b. de activiteit wordt uitgevoerd op een lokale laagte zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1;
- c. de activiteit wordt uitgevoerd op minimaal 0,5 hectare;
- d. neerslag die op het perceel valt niet wordt afgevoerd;
- e. de activiteit leidt tot natuurlijk ecohydrologische omstandigheden; en
- f. bij het inzaaien gebruik wordt gemaakt van een samengesteld kruidenmengsel zoals opgenomen in bijlage 4.

Artikel 5.1.3 Aanvullende voorwaarden waardedaling

Aanvullend op het bepaalde in artikel 1.6.1 wordt bij vergoeding van waardedaling in de overeenkomst met het waterschap opgenomen dat de eigenaar:

- a. verplicht is om het grondwaterpeil aan te passen aan het natuurlijke systeem;
- b. nalaat om mest te gebruiken op het perceel;
- c. geen bestrijdingsmiddelen op het perceel gebruikt, tenzij daarvoor schriftelijke toestemming door het waterschap is verleend voor pleksgewijze behandeling; en
- d. geen drainerende maatregelen neemt.

Hoofdstuk 6 Verbeteren waterkwaliteit en biodiversiteit

Paragraaf 6.1 Aanplant en beheer van beek begeleidende beplanting II1

Artikel 6.1.1 Subsidiabele activiteit

Subsidie kan worden verstrekt voor het inrichten en het beheren van opgaande begroeiing gelegen naast watergangen.

Artikel 6.1.2 Criteria

1. Subsidie als bedoeld in artikel 6.1.1 wordt alleen verstrekt indien:
 - b. de activiteit wordt uitgevoerd langs watergangen buiten de bebouwde kom, gelegen op landbouwgrond of natuurgrond;
 - c. de activiteit leidt tot verwezenlijking van de doelstellingen zoals opgenomen in de Kaderrichtlijn Water ten aanzien van flora of fauna of ten aanzien van de waterkwaliteit;
 - d. de activiteit van niet-productieve aard is; en
 - e. de opgaande begroeiing bestaat uit inheemse bomen en struiken en een of meerdere van de volgende elementen bevat:
 - i. solitair, in een rij of in een groep geplante bomen;
 - ii. lijnvormige begroeiing van inheemse bomen en struiken met een maximale breedte van 20 meter en minimale lengte van 25 meter;
 - iii. solitair, in een rij of in een groep geplante knotbomen;
 - iv. snelgroeiend bos met loofboomsoorten met een minimale omvang van 5 hectare.
2. Indien de activiteit wordt uitgevoerd op natuurgrond of op landbouwgrond die van functie verandert naar natuur, wordt subsidie als bedoeld in artikel 6.1.1 niet verstrekt aan een bedrijf dat werkzaam is in de houtsector, commercieel levensvatbare houtwinning, vervoer van hout, de verwerking van hout of andere bosrijksdommen tot producten of energiebronnen of aan een samenwerkingsverband waarvan dit bedrijf onderdeel van uitmaakt.

Artikel 6.1.3 Verplichtingen

De ontvanger van subsidie als bedoeld in artikel 6.1.1 is verplicht om:

- a. periodiek onderhoud uit te voeren conform het bepaalde in bijlage 2;
- b. snoeiafval te versnipperen of af te voeren;
- c. de opgaande begroeiing te beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden;
- d. het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen te beperken tot maximaal 10% van de oppervlakte van de opgaande begroeiing en enkel toe te passen tegen onkruiden zoals gedefinieerd in het natuurbeheerplan; en
- e. niet te branden in of in de directe omgeving van de opgaande begroeiing.

Paragraaf 6.2 Realisatie en beheer van een doorstroom moeras IV4

Artikel 6.2.1 Subsidiabele activiteit

Subsidie kan worden verstrekt voor het aanleggen en ecologisch beheren van percelen met een moerasvegetatie.

Artikel 6.2.2 Criteria

Subsidie als bedoeld in artikel 6.2.1 wordt alleen verstrekt indien:

- a. de activiteit wordt uitgevoerd op natuurgrond of op landbouwgrond die wordt omgevormd naar natuur;
- b. de activiteit wordt uitgevoerd rond een watergang welke geschikt is als moerasbeek dan wel als doorstroommoeras doordat deze ligt in een gebied dat is aangemerkt als natuurlijk overstromingsgebied in de legger dan wel een oude wijer in de watervisie;
- c. de activiteit leidt tot verwezenlijking van Kaderrichtlijn Water doelen uit het Regionaal Waterplan van de Provincie Noord Brabant en infiltratie, vertragen of vasthouden van water; en
- d. het doorstroommoeras een oppervlakte heeft van minimaal 0,5 hectare.

Artikel 6.2.3 Verplichtingen

De ontvanger van subsidie als bedoeld in artikel 6.2.1 is verplicht om:

- a. periodiek onderhoud uit te voeren conform het bepaalde in bijlage 2 om bosopslag en dichtgroeien van het doorstroommoeras door rietvegetaties te voorkomen;
- b. maaisel af te voeren;
- c. hetzelfde deel van de beheerseenheid niet in twee opvolgende jaren te maaien;
- d. geen bemesting op het perceel toe te passen; en
- e. bosontwikkeling en struweelontwikkeling slechts in beperkte mate toe te staan.

Artikel 6.2.4 Aanvullende voorwaarden waardedaling

Aanvullend op het bepaalde in artikel 1.6.1 wordt bij vergoeding van waardedaling in de overeenkomst met het waterschap opgenomen dat de eigenaar al datgene nalaat dat de instandhouding van het doorstroommoeras in gevaar brengt of verstoort.

Paragraaf 6.3 Helofytenfilters VI4

Artikel 6.3.1 Subsidiabele activiteit

Subsidie kan worden verstrekt voor aanleg, beheer en onderhoud van een natuurlijk helofytenfilter.

Artikel 6.3.2 Criteria

Subsidie als bedoeld in artikel 6.3.1 wordt alleen verstrekt indien:

- a. de activiteit leidt tot het beperken van belasting van grond en oppervlaktewater met verontreinigde stoffen vanuit de landbouw, waardoor een verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit wordt bereikt;
en
- b. er een systeem wordt aangelegd dat gebruik maakt van in de natuur voorkomende zuiveringsprocessen.

Artikel 6.3.3 Subsidiabele kosten

In aanvulling op het bepaalde in artikel 1.5.1, tweede lid, worden de werkelijk gemaakte kosten voor de aanleg van een helofytenfilter vergoed tot maximaal € 5.000,- per helofytenfiltersysteem.

Artikel 6.3.4 Verplichtingen

De ontvanger van subsidie als bedoeld in artikel 6.3.1 is verplicht om:

- a. minimaal een keer per jaar maaiwerkzaamheden uit te voeren en de vegetatie af te voeren; en
- b. minimaal eens per 10 jaar groot onderhoud uit te voeren door het vervangen van het zandbed.

Hoofdstuk 7 Duurzaam bodembeheer VI5

Artikel 7.1 Subsidiabele activiteit

1. Subsidie kan worden verstrekt voor het verbeteren van de bodemstructuur door:
 - a. het inzaaien van een perceel met een combinatie van ondiepwortelende en diepwortelende grassoorten;
 - b. het inzaaien van een perceel met een combinatie van ondiepwortelende en diepwortelende rustgewassen of gewassen;
 - c. het door een onafhankelijk gecertificeerd laboratorium laten opstellen van een meststoffenbalans, welke een representatief beeld geeft in de chemische, fysische en biologische bodemeigenschappen van het perceel;
 - d. het door een onafhankelijk gecertificeerd laboratorium laten opstellen van een organische stofbalans, welke een representatief beeld geeft van de in de bodem aanwezige organische stoffen;
 - e. het toevoegen van compost of andere organische stofbalans verhogende bronnen;
 - f. het aanleggen van kruidenrijk grasland.
2. Subsidie kan worden verstrekt voor het verminderen van uitspoeling naar grond- en oppervlaktewater door:
 - a. het gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen van natuurlijke oorsprong;
 - b. het toepassen van niet chemische grondontsmetting door bijvoorbeeld inundatie of teelt van tagetes;
 - c. het omzetten van grasland naar een productiegericht kruidenrijk grasland;

- d. het toepassen van mechanische of niet-chemische onkruidbestrijding;
- e. het mechanisch bewerken en onderwerken van de winterharde groenbemester en graszode.

Artikel 7.2 Criteria

1. Subsidie als bedoeld in artikel 7.1 wordt alleen verstrekt indien de activiteit wordt uitgevoerd op percelen landbouwgrond die zijn opgenomen in het BedrijfsBodemWaterplan en daaruit blijkt dat de activiteit leidt tot verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit en grondwaterkwaliteit, waterdoorlaatbaarheid of bufferend vermogen van de ondergrond.
2. Subsidie als bedoeld in artikel 7.1, eerste lid, onder f, wordt alleen verstrekt indien het huidige gebruik grasland is.
3. Subsidie als bedoeld in artikel 7.1, eerste lid, onder e, wordt verstrekt tot een maximum van 10 ton per hectare en wordt alleen verstrekt voor bronnen met een keurmerk van RHP- compost of Keur-compost BVOR of ECN-QAS.

Artikel 7.3 Verplichtingen

De ontvanger van subsidie als bedoeld in artikel 7.1 is verplicht om het Bedrijfs-Bodem-en-Waterplan met maatregelen op perceelsniveau te delen met het waterschap.

Hoofdstuk 8 Professionalisering V2

Artikel 8.1 Subsidiabele activiteit

Subsidie kan worden verstrekt voor:

- a. het volgen van een cursus of training op het gebied van water en bodem sturende principes;
- b. het maken van een gebiedsplan in combinatie met het stimuleren van samenwerking in het gebied.

Artikel 8.2 Criteria

1. Subsidie als bedoeld in artikel 8.1, onder a, wordt alleen verstrekt indien:
 - a. de deelnemer aan de cursus of training werkzaam is voor een samenwerkingsverband dat een aanvraag doet voor activiteiten zoals omschreven in hoofdstuk 2 tot en met 7 van deze regeling;
 - b. de cursus of training wordt gegeven door een NVAO geaccrediteerde onderwijsinstelling of akkoord wordt bevonden door het waterschap; en
 - c. de selectie van de instantie die de cursus of training geeft op transparante wijze plaatsvindt, zonder dat daarbij sprake is van discriminatie.
2. De subsidie als bedoeld in artikel 8.1, onder b, wordt alleen verstrekt indien:
 - a. de activiteit is gericht op een specifiek gebied van minimaal 100 hectare en minimaal 3 eigenaren;
 - b. de activiteit gericht is op het ontwikkelen van een door eigenaren beheerd gestuurd waterpeil dan wel het maximaal vasthouden, infiltreren en vertraagd afvoeren van neerslag;
 - c. de activiteit is gericht op het vergroten van kennis binnen een gebied op aspecten van water, bodem, hydrologie of teelten;
 - d. de activiteit is gericht op het komen tot gebiedsafspraken over beheer en dit een gebied betreft waar kansen liggen voor een vorm van gezamenlijk beheer; en
 - e. begeleiding plaatsvindt door het waterschap of een door het waterschap aangewezen partij.

Artikel 8.3 Subsidiabele kosten

1. Voor subsidie als bedoeld in artikel 8.1 onder a komen in aanmerking de kosten voor de cursus of training.
2. Voor subsidie als bedoeld in artikel 8.1 onder b komen in aanmerking de werkelijk gemaakte kosten voor:
 - a. onderzoek voor het vergroten van gebiedskennis;
 - b. het organiseren of bijwonen van gebiedsbijeenkomsten;
 - c. meetapparatuur en monitoringapparatuur.
3. De subsidie als bedoeld in artikel 8.1 onder a bedraagt ten hoogste 100% van de subsidiabele kosten als bedoeld in het eerste lid met een maximum van € 2.000 per eigenaar of werknemer van het samenwerkingsverband per jaar.
4. De subsidie als bedoeld in artikel 8.1 onder b bedraagt ten hoogste 100% van de subsidiabele kosten als bedoeld in het tweede lid, met een maximum van € 20.000,- per gebied per jaar.

Artikel 8.4 Verplichtingen

De ontvanger van subsidie als bedoeld in artikel 9.1 onder b is verplicht om uitgevoerde onderzoeken digitaal en openbaar toegankelijk te maken.

Hoofdstuk 9 Educatie V1

Artikel 9.1 Subsidiabele activiteit

Subsidie kan worden verstrekt voor:

- a. het organiseren van kennisbijeenkomsten gericht op het vergroten van kennis van eigenaren op een specifieke locatie over op wetenschappelijke informatie gebaseerde effecten en kansen van water en bodem sturend;
- b. het verzorgen van presentaties over mogelijkheden voor eigenaren om maatregelen te nemen die bijdragen aan de watertransitie in het landelijk gebied;
- c. het voeren van keukentafelgesprekken met als doel het stimuleren dat ondernemers en bewoners in het landelijk gebied bijdragen aan een klimaatrobuuste inrichting van hun eigendommen door het uitvoeren van activiteiten zoals opgenomen in de hoofdstukken 2 tot en met 8 van deze regeling.

Artikel 9.2 Criteria

1. Subsidie als bedoeld in artikel 9.1 wordt alleen verstrekt indien:
 - a. de aanvrager deze activiteiten combineert met een aanvraag voor activiteiten zoals omschreven in hoofdstuk 2 tot en met 7 van deze regeling;
 - b. de subsidieaanvrager hiervoor gekwalificeerd personeel inzet;
 - c. de bijeenkomsten een openbaar karakter hebben;
 - d. aanvrager beschikt over voldoende kennis om de aanvraag voor de betreffende groep uit te kunnen voeren;
 - e. de activiteit leidt tot stimulering van bodemUP projecten als voorbereiding op het doen van een aanvraag onder deze regeling of het inbrengen van ideeën in een gebiedsproces; en
 - f. de activiteit leidt tot het vergroten van inzicht om bedrijfsvoering of grondgebruik aan te passen aan het water en bodemsturend principe.
2. Aanvullend op het bepaalde in het eerste lid dient voor gebieden waar sprake is van een GGA:
 - a. afstemming plaats te vinden met de gebiedsmanager of procesbegeleider;
 - b. gewerkt te worden op basis van de bestuurlijke uitgangspunten van de GGA, of, als deze niet zijn geformuleerd, dient er afstemming plaats te vinden met de gebiedstrekker van de GGA voorafgaand aan de uitnodiging en bekendmaking van de activiteiten.
 - c. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, onder e, is een bijeenkomst met een niet openbaar karakter subsidiabel, indien aannemelijk is gemaakt dat openbaarheid niet ten goede komt aan de doelstelling van de activiteit.

Artikel 9.3 Subsidiabele kosten

1. Voor subsidie als bedoeld in artikel 9.1 komen in aanmerking de kosten voor werkzaamheden gericht op:
 - a. Het organiseren van gebiedsbijeenkomsten;
 - b. Het geven van presentaties;
 - c. Het voeren van keukentafelgesprekken;
 - d. Het geven van een globaal advies over inrichtingsmaatregelen en subsidies voor de betreffende percelen aan de keukentafel.
2. De hoogte van de subsidie wordt bepaald:
 - a. Op basis van werkelijke kosten met een maximum van € 100,- per uur; of
 - b. Op basis van door het ministerie van LNV vastgestelde vereenvoudigde kostenopties.

Artikel 9.4 Verplichtingen

1. De ontvanger van subsidie als bedoeld in artikel 9.1 is verplicht om jaarlijks uiterlijk op 31 februari een overzicht aan het waterschap toe te sturen betreffende het vorige kalenderjaar met daarin:
 - a. de uitgevoerde activiteiten;
 - b. de bestede uren; en
 - c. de behaalde resultaten.
2. voor zover de activiteiten plaatsvinden binnen een GGA-gebied is de ontvanger van de subsidie als bedoeld in artikel 9.1 verplicht om het activiteitenoverzicht als bedoeld in het eerste lid te delen met de GGA gebiedstafel.

Hoofdstuk 10 Slotbepalingen

Artikel 10.1 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Waterschapsblad waarin het wordt geplaatst of op(datum).

Artikel 10.2 Citeertitel

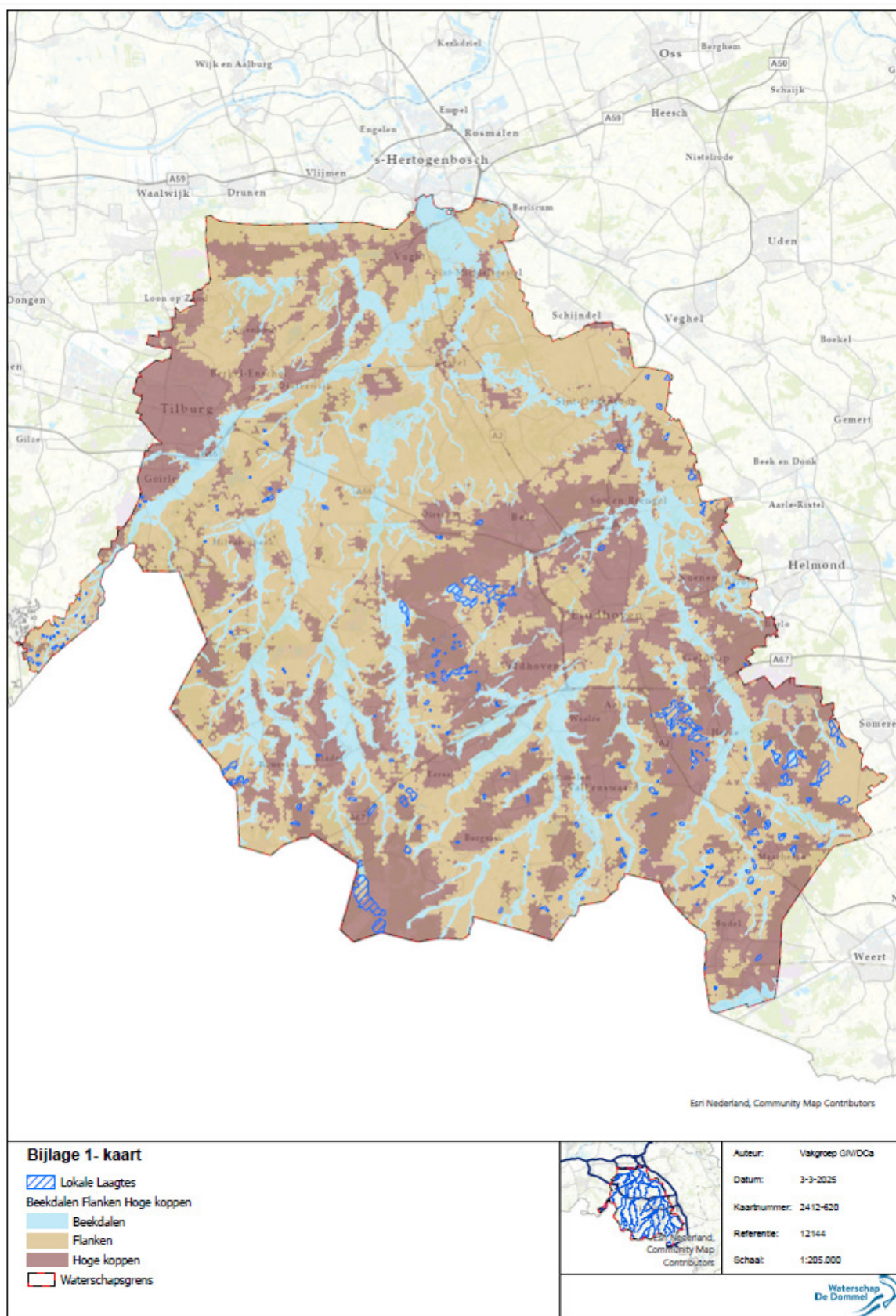
Dit besluit wordt aangehaald als: Subsidieregeling Samen Beter in Waterbeheer

Aldus vastgesteld in de vergadering van Dagelijks bestuur van 8 april 2025

Voorzitter

Secretaris

Bijlage 1: Kaart koppen-Flanken-Beekdalen

Bijlage 2: Beheer en onderhoudskosten

[Deze bijlage is vanwege de leesbaarheid tevens via de wetstechnische informatie als externe bijlage te downloaden.]

Bijlage 2: Beheer en onderhoudskosten		VI3	VI4	VI5	VI6	VI7	VI8	VI9	VI10	VI11	VI12	VI13	VI14	VI15	VI16	VI17	VI18	VI19	VI20	VI21	VI22	VI23	VI24	VI25	VI26	VI27	VI28	VI29	VI30	VI31	VI32	VI33	VI34	VI35	VI36	VI37	VI38	VI39	VI40	VI41	VI42	VI43	VI44	VI45	VI46	VI47	VI48	VI49	VI50	VI51	VI52	VI53	VI54	VI55	VI56	VI57	VI58	VI59	VI60	VI61	VI62	VI63	VI64	VI65	VI66	VI67	VI68	VI69	VI70	VI71	VI72	VI73	VI74	VI75	VI76	VI77	VI78	VI79	VI80	VI81	VI82	VI83	VI84	VI85	VI86	VI87	VI88	VI89	VI90	VI91	VI92	VI93	VI94	VI95	VI96	VI97	VI98	VI99	VI100	VI101	VI102	VI103	VI104	VI105	VI106	VI107	VI108	VI109	VI110	VI111	VI112	VI113	VI114	VI115	VI116	VI117	VI118	VI119	VI120	VI121	VI122	VI123	VI124	VI125	VI126	VI127	VI128	VI129	VI130	VI131	VI132	VI133	VI134	VI135	VI136	VI137	VI138	VI139	VI140	VI141	VI142	VI143	VI144	VI145	VI146	VI147	VI148	VI149	VI150	VI151	VI152	VI153	VI154	VI155	VI156	VI157	VI158	VI159	VI160	VI161	VI162	VI163	VI164	VI165	VI166	VI167	VI168	VI169	VI170	VI171	VI172	VI173	VI174	VI175	VI176	VI177	VI178	VI179	VI180	VI181	VI182	VI183	VI184	VI185	VI186	VI187	VI188	VI189	VI190	VI191	VI192	VI193	VI194	VI195	VI196	VI197	VI198	VI199	VI200	VI201	VI202	VI203	VI204	VI205	VI206	VI207	VI208	VI209	VI210	VI211	VI212	VI213	VI214	VI215	VI216	VI217	VI218	VI219	VI220	VI221	VI222	VI223	VI224	VI225	VI226	VI227	VI228	VI229	VI230	VI231	VI232	VI233	VI234	VI235	VI236	VI237	VI238	VI239	VI240	VI241	VI242	VI243	VI244	VI245	VI246	VI247	VI248	VI249	VI250	VI251	VI252	VI253	VI254	VI255	VI256	VI257	VI258	VI259	VI260	VI261	VI262	VI263	VI264	VI265	VI266	VI267	VI268	VI269	VI270	VI271	VI272	VI273	VI274	VI275	VI276	VI277	VI278	VI279	VI280	VI281	VI282	VI283	VI284	VI285	VI286	VI287	VI288	VI289	VI290	VI291	VI292	VI293	VI294	VI295	VI296	VI297	VI298	VI299	VI300	VI301	VI302	VI303	VI304	VI305	VI306	VI307	VI308	VI309	VI310	VI311	VI312	VI313	VI314	VI315	VI316	VI317	VI318	VI319	VI320	VI321	VI322	VI323	VI324	VI325	VI326	VI327	VI328	VI329	VI330	VI331	VI332	VI333	VI334	VI335	VI336	VI337	VI338	VI339	VI340	VI341	VI342	VI343	VI344	VI345	VI346	VI347	VI348	VI349	VI350	VI351	VI352	VI353	VI354	VI355	VI356	VI357	VI358	VI359	VI360	VI361	VI362	VI363	VI364	VI365	VI366	VI367	VI368	VI369	VI370	VI371	VI372	VI373	VI374	VI375	VI376	VI377	VI378	VI379	VI380	VI381	VI382	VI383	VI384	VI385	VI386	VI387	VI388	VI389	VI390	VI391	VI392	VI393	VI394	VI395	VI396	VI397	VI398	VI399	VI400	VI401	VI402	VI403	VI404	VI405	VI406	VI407	VI408	VI409	VI410	VI411	VI412	VI413	VI414	VI415	VI416	VI417	VI418	VI419	VI420	VI421	VI422	VI423	VI424	VI425	VI426	VI427	VI428	VI429	VI430	VI431	VI432	VI433	VI434	VI435	VI436	VI437	VI438	VI439	VI440	VI441	VI442	VI443	VI444	VI445	VI446	VI447	VI448	VI449	VI450	VI451	VI452	VI453	VI454	VI455	VI456	VI457	VI458	VI459	VI460	VI461	VI462	VI463	VI464	VI465	VI466	VI467	VI468	VI469	VI470	VI471	VI472	VI473	VI474	VI475	VI476	VI477	VI478	VI479	VI480	VI481	VI482	VI483	VI484	VI485	VI486	VI487	VI488	VI489	VI490	VI491	VI492	VI493	VI494	VI495	VI496	VI497	VI498	VI499	VI500	VI501	VI502	VI503	VI504	VI505	VI506	VI507	VI508	VI509	VI510	VI511	VI512	VI513	VI514	VI515	VI516	VI517	VI518	VI519	VI520	VI521	VI522	VI523	VI524	VI525	VI526	VI527	VI528	VI529	VI530	VI531	VI532	VI533	VI534	VI535	VI536	VI537	VI538	VI539	VI540	VI541	VI542	VI543	VI544	VI545	VI546	VI547	VI548	VI549	VI550	VI551	VI552	VI553	VI554	VI555	VI556	VI557	VI558	VI559	VI560	VI561	VI562	VI563	VI564	VI565	VI566	VI567	VI568	VI569	VI570	VI571	VI572	VI573	VI574	VI575	VI576	VI577	VI578	VI579	VI580	VI581	VI582	VI583	VI584	VI585	VI586	VI587	VI588	VI589	VI590	VI591	VI592	VI593	VI594	VI595	VI596	VI597	VI598	VI599	VI600	VI601	VI602	VI603	VI604	VI605	VI606	VI607	VI608	VI609	VI610	VI611	VI612	VI613	VI614	VI615	VI616	VI617	VI618	VI619	VI620	VI621	VI622	VI623	VI624	VI625	VI626	VI627	VI628	VI629	VI630	VI631	VI632	VI633	VI634	VI635	VI636	VI637	VI638	VI639	VI640	VI641	VI642	VI643	VI644	VI645	VI646	VI647	VI648	VI649	VI650	VI651	VI652	VI653	VI654	VI655	VI656	VI657	VI658	VI659	VI660	VI661	VI662	VI663	VI664	VI665	VI666	VI667	VI668	VI669	VI670	VI671	VI672	VI673	VI674	VI675	VI676	VI677	VI678	VI679	VI680	VI681	VI682	VI683	VI684	VI685	VI686	VI687	VI688	VI689	VI690	VI691	VI692	VI693	VI694	VI695	VI696	VI697	VI698	VI699	VI700	VI701	VI702	VI703	VI704	VI705	VI706	VI707	VI708	VI709	VI710	VI711	VI712	VI713	VI714	VI715	VI716	VI717	VI718	VI719	VI720	VI721	VI722	VI723	VI724	VI725	VI726	VI727	VI728	VI729	VI730	VI731	VI732	VI733	VI734	VI735	VI736	VI737	VI738	VI739	VI740	VI741	VI742	VI743	VI744	VI745	VI746	VI747	VI748	VI749	VI750	VI751	VI752	VI753	VI754	VI755	VI756	VI757	VI758	VI759	VI760	VI761	VI762	VI763	VI764	VI765	VI766	VI767	VI768	VI769	VI770	VI771	VI772	VI773	VI774	VI775	VI776	VI777	VI778	VI779	VI780	VI781	VI782	VI783	VI784	VI785	VI786	VI787	VI788	VI789	VI790	VI791	VI792	VI793	VI794	VI795	VI796	VI797	VI798	VI799	VI800	VI801	VI802	VI803	VI804	VI805	VI806	VI807	VI808	VI809	VI810	VI811	VI812	VI813	VI814	VI815	VI816	VI817	VI818	VI819	VI820	VI821	VI822	VI823	VI824	VI825	VI826	VI827	VI828	VI829	VI830	VI831	VI832	VI833	VI834	VI835	VI836	VI837	VI838	VI839	VI840	VI841	VI842	VI843	VI844	VI845	VI846	VI847	VI848	VI849	VI850	VI851	VI852	VI853	VI854	VI855	VI856	VI857	VI858	VI859	VI860	VI861	VI862	VI863	VI864	VI865	VI866	VI867	VI868	VI869	VI870	VI871	VI872	VI873	VI874	VI875	VI876	VI877	VI878	VI879	VI880	VI881	VI882	VI883	VI884	VI885	VI886	VI887	VI888	VI889	VI890	VI891	VI892	VI893	VI894	VI895	VI896	VI897	VI898	VI899	VI900	VI901	VI902	VI903	VI904	VI905	VI906	VI907	VI908	VI909	VI910	VI911	VI912	VI913	VI914	VI915	VI916	VI917	VI918	VI919	VI920	VI921	VI922	VI923	VI924	VI925	VI926	VI927	VI928	VI929	VI930	VI931	VI932	VI933	VI934	VI935	VI936	VI937	VI938	VI939	VI940	VI941	VI942	VI943	VI944	VI945	VI946	VI947	VI948	VI949	VI950	VI951	VI952	VI953	VI954	VI955	VI956	VI957	VI958	VI959	VI960	VI961	VI962	VI963	VI964	VI965	VI966	VI967	VI968	VI969	VI970	VI971	VI972	VI973	VI974	VI975	VI976	VI977	VI978	VI979	VI980	VI981	VI982	VI983	VI984	VI985	VI986	VI987	VI988	VI989	VI990	VI991	VI992	VI993	VI994	VI995	VI996	VI997	VI998	VI999	VI1000	VI1001	VI1002	VI1003	VI1004	VI1005	VI1006	VI1007	VI1008	VI1009	VI1010	VI1011	VI1012	VI1013	VI1014	VI1015	VI1016	VI1017	VI1018	VI1019	VI1020	VI1021	VI1022	VI1023	VI1024	VI1025	VI1026	VI1027	VI1028	VI1029	VI1030	VI1031	VI1032	VI1033	VI1034	VI1035	VI1036	VI1037	VI1038	VI1039	VI1040	VI1041	VI1042	VI1043	VI1044	VI1045	VI1046	VI1047	VI1048	VI1049	VI1050	VI1051	VI1052	VI1053	VI1054	VI1055	VI1056	VI1057	VI1058	VI1059	VI1060	VI1061	VI1062	VI1063	VI1064	VI1065	VI1066	VI1067	VI1068	VI1069	VI1070	VI1071	VI1072	VI1073	VI1074	VI1075	VI1076	VI1077	VI1078	VI1079	VI1080	VI1081	VI1082	VI1083	VI1084	VI1085	VI1086	VI1087	VI1088	VI1089	VI1090	VI1091	VI1092	VI1093	VI1094	VI1095	VI1096	VI1097	VI1098	VI1099	VI1100	VI1101	VI1102	VI1103	VI1104	VI1105	VI1106	VI1107	VI1108	VI1109	VI1110	VI1111	VI1112	VI1113	VI1114	VI1115	VI1116	VI1117	VI1118	VI1119	VI1120	VI1121	VI1122	VI1123	VI1124	VI1125	VI1126	VI1127	VI1128	VI1129	VI1130	VI1131	VI1132	VI1133	VI1134	VI1135	VI1136	VI1137	VI1138	VI1139	VI1140	VI1141	VI1142	VI1143	VI1144	VI1145	VI1146	VI1147	VI1148	VI1149	VI1150	VI1151	VI1152	VI1153	VI1154	VI1155	VI1156	VI1157	VI1158	VI1159	VI1160	VI1161	VI1162	VI1163	VI1164	VI1165	VI1166	VI1167	VI1168	VI1169	VI1170	VI1171	VI1172	VI1173	VI1174	VI1175	VI1176	VI1177	VI1178	VI1179	VI1180	VI1181	VI1182	VI1183	VI1184	VI1185	VI1186	VI1187	VI1188	VI1189	VI1190	VI1191	VI1192	VI1193	VI1194	VI1195	VI1196	VI1197	VI1198	VI1199	VI1200	VI1201	VI1202	VI1203	VI1204	VI1205	VI1206	VI1207	VI1208	VI1209	VI1210	VI1211	VI1212	VI1213	VI1214	VI1215	VI1216	VI1217	VI1218	VI1219	VI1220	VI1221	VI1222	VI1223	VI1224	VI1225	VI1226	VI1227	VI1228	VI1229	VI1230	VI1231	VI1232	VI1233	VI1234	VI1235	VI1236	VI1237	VI1238	VI1239	VI1240	VI1241	VI1242	VI1243	VI1244	VI1245	VI1246	VI1247	VI1248	VI1249	VI1250	VI1251	VI1252	VI1253	VI1254	VI1255	VI1256	VI1257	VI1258	VI1259	VI1260	VI1261	VI1262	VI1263	VI1264	VI1265	VI1266	VI1267	VI1268	VI1269	VI1270	VI1271	VI1272	VI1273	VI1274	VI1275	VI1276	VI1277	VI1278	VI1279	VI1280	VI1281	VI1282	VI1283	VI1284	VI1285	VI1286	VI1287	VI1288	VI1289	VI1290	VI1291	VI1292	VI1293	VI1294	VI1295	VI1296	VI1297	VI1298	VI1299	VI1300	VI1301	VI1302	VI1303	VI1304	VI1305	VI1306	VI1307	VI1308	VI1309	VI1310	VI1311	VI1312	VI1313	VI1314	VI1315	VI1316	VI1317	VI1318	VI1319	VI1320	VI1321	VI1322	VI1323	VI1324	VI1325	VI1326	VI1327	VI1328
---------------------------------------	--	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Bijlage 3: Kosten aanleg en inrichting

Bijlage 3: Kosten aanleg en inrichting	VI3	VI3	VI1	VI3	VI3	II2	VI2	I4	II1	IV4	VI4	VI5	VI5			
maatregel	Peilge-stuurde drainage	Ver-wij-de-ren drai-na-ge	wa-ter-buf-fers	stu-wen-de con-struc-ties niet rege-leer-baar	stu-wen-de con-struc-ties regel-baar	ro-buste water-loop	ro-bus-te wa-ter-loop-ran-den	krui-den-rijke gras-lan-den in lo-kale laag-tes	Beek-bege-lei-den-de be-plan-ting	Door-stroom-moeras	He-lofy-ten-fil-ters	Duur-zaam bo-dem-be-heer-struc-tuur	Duur-zaam bo-dem-be-heer-uit-spoe-ling	Normbe-drag per eenheid exclu-sief BTW	Normbe-drag per eenheid inclusief BTW	Een-heid
paragraaf	2.1a	2.1b	3.1	3.2a	3.2bc	4.1ab	4.1c	5.3	6.1	6.2	6.3	7.1.1	7.1.2			
Aanbrengen veerasters (rundvee)			x			x	x	x	x	x	x			€ 4,95	€ 5,98	me-ter
Aanbrengen veerastersm (elektrisch)			x			x	x	x	x	x	x			€ 3,46	€ 4,19	me-ter
Aanbrengen schapenrasters			x			x	x	x	x	x	x			€ 12,50	€ 15,13	me-ter
Aanbrengen klaphekje (incl. aankoop materi-aal)						x	x		x					€ 522,52	€ 632,25	stuks
Aanbrengen openstellings-bord / klein infor-matiepaneel (incl. aankoop ma-teriaal)			x	x	x	x	x	x	x	x	x			€ 188,13	€ 227,64	stuks
Aanbrengen groot informatie-paneel (incl. aankoop materi-aal)				x		x	x							€ 737,22	€ 892,03	stuks
Aanbrengen plankenbrug 3 meter (incl. aan-koop materiaal)						x	x							€ 909,85	€ 1.100,92	stuks
Aanbrengen plankenbrug 5 meter (incl. aan-koop materiaal)						x	x							€ 1.429,11	€ 1.729,22	stuks
Aanbrengen plankenbrug 7,5 meter (incl. aan-koop materiaal)						x	x							€ 2.929,22	€ 3.544,36	stuks
Aanbrengen plankenbrug 10 meter (incl. aan-koop materiaal)						x	x							€ 3.757,31	€ 4.546,34	stuks
Aanleg bosplant-soen (incl. aan-koop materiaal)							x		x					€ 2,00	€ 2,30	stuks
Aanleg Laan-boom (incl. aan-koop materiaal)									x					€ 78,47	€ 90,22	stuks
Aanleg bewortel-de stek en 3 wil-genpoten (incl. aankoop materi-aal)						x	x		x					€ 12,49	€ 14,70	stuks
Aanleg wilg, po-pulier en lang-zaamgroeiende soorten (incl. aankoop materi-aal)						x	x		x					€ 22,50	€ 25,73	stuks
aanschaf en in-zaaien graskrui-denmengsel							x							€ 1.267,00	€ 1.533,07	hecta-re

Grondverzet ten behoeven van aanleg poel en infiltratiegreppel				x	x				€ 8,70	€ 10,53	m3
Grondverzet ten behoeven van natuurvriendelijke oever, waterbergingsvoorziening	x	x		x	x		x	x	€ 5,50	€ 6,66	m3
plaatsen en leveren (schotbalk) stuwijtjes	x		x	x			x	x	€ 3.500,00		st.
leveren en aanbrengen grindbed incl aanvoer en grondverzet		x		x					€ 35,00		m3
verondieping door verbreding watergang		x		x			x	x	€ 1,50	3,5	m1
Grondverzet ten behoeve van verondieping watergang		x		x			x	x	€ 7,39		m1
Grondverzet ten behoeve van demping watergang of greppels	x	x		x	x		x	x	€ 15,00		m3
Plaatsen grondam/grondrempel	x	x		x					€ 200,00		stuks
leveren en aanbrengen duiker rond 300 beton	x	x	x	x			x	x	€ 250,00		stuk
leveren en aanbrengen duiker rond 500 beton	x	x	x	x			x	x	€ 250,00		stuk
leveren en aanbrengen dood hout / stobben in watergang		x		x					€ 15,00		stuk
meststoffenbalans - bepalen van de aanwezige nutriënten in de bodem aan de hand lab analyse en vertaling van de uitkomsten naar maatregelen voor bodemverbetering								x	€ 125,00		stuk
organische stofbalans - Bepalen van de aanwezige hoeveelheid organische stof in de bodem aan de hand van lab analyse en vertaling van de uitkomsten naar maatregelen voor bodemverbetering								x	€ 125,00		stuk
Roterend Kunststof Duikerschot (RKD) 300			x						€ 195		stuks
Roterend Kunststof Duikerschot (RKD) 400			x						€ 200		stuks
Roterend Kunststof Duikerschot (RKD) 500			x						€ 250		stuks

Roterend Kunststof Duikerschot (RKD) 600	x	€ 350	stuks
Roterend Kunststof Duikerschot (RKD) 700	x	€ 475	stuks

Bijlage 4: Kwaliteitsomschrijving aanleg

Maatregel corresponderend met aanleg	
1	Aanbrengen veerasters (rundvee) Plaatsen veeraster; palen op 4 meter afstand en 2 puntdraden - Afstand tussen palen maximaal 4 meter - Palen zijn onbehandeld met duurzaamheidsklasse 1-3 (robinia/acacia, tamme kastanje, inlandse eik) - Diameter kop palen 10-12 cm, lengte palen minimaal 160 cm - Op de palen worden minimaal 2 draden bevestigd; 2 puntdraden of 1 puntdraad i.c.m. 1 gladde draad (stroom boven) de afrastering niet hoger is dan 1,20 meter bij het plaatsten van een afsluiting welke mogelijk belemmerend werkt voor onderhoud wordt er deze zodanig uitgevoerd dat deze makkelijk eenvoudig te openen is of dat er gebruik gemaakt wordt van een slot van het waterschap. - Op de palen worden isolatoren met minimaal 1 gladde draad bevestigd ten behoeve van beheer aan A-watgangen blijft het raster 4 meter uit de waterkant, dan wel de maximale afstand van de beschermingszone rasters parallel aan de watergang dienen in beschermingszones tenminste 1 meter vanuit de insteek van de watergang te worden geplaatst
2	Aanbrengen veerastersm (elektrisch) Plaatsen elektrisch veeraster; palen op 10 meter afstand en 2 draden - Afstand tussen palen maximaal 10 meter - Palen zijn onbehandeld met duurzaamheidsklasse 1-3 (robinia/acacia, tamme kastanje, inlandse eik) - Diameter kop palen 10-12 cm, lengte palen minimaal 160 cm - Op de palen worden isolatoren met minimaal 1 gladde draad bevestigd - Op draden wordt stroom gezet de afrastering niet hoger is dan 1,20 meter bij het plaatsten van een afsluiting welke mogelijk belemmerend werkt voor onderhoud wordt er deze zodanig uitgevoerd dat deze makkelijk eenvoudig te openen is of dat er gebruik gemaakt wordt van een slot van het waterschap ten behoeve van beheer aan A-watgangen blijft het raster 4 meter uit de waterkant, dan wel de maximale afstand van de beschermingszone rasters parallel aan de watergang dienen in beschermingszones tenminste 1 meter vanuit de insteek van de watergang te worden geplaatst
3	Aanbrengen schapenrasters Plaatsen schapenraster; palen op 3 meter en zwaar gelijkmatig ursusgaas van 100 cm hoogte - Afstand tussen palen maximaal 3 meter - Palen zijn onbehandeld met duurzaamheidsklasse 1-3 (robinia/acacia, tamme kastanje, inlandse eik) - Diameter kop palen 10-12 cm, lengte paal minimaal 160 cm - Op de palen wordt minimaal middelzwaar verzinkt schapengas van 100 cm hoogte en een maaswijdte van maximaal 15 cm x 15 cm bevestigd de afrastering niet hoger is dan 1,20 meter bij het plaatsten van een afsluiting welke mogelijk belemmerend werkt voor onderhoud wordt er deze zodanig uitgevoerd dat deze makkelijk eenvoudig te openen is of dat er gebruik gemaakt wordt van een slot van het waterschap. ten behoeve van beheer aan A-watgangen blijft het raster 4 meter uit de waterkant, dan wel de maximale afstand van de beschermingszone rasters parallel aan de watergang dienen in beschermingszones tenminste 1 meter vanuit de insteek van de watergang te worden geplaatst
4	Aanbrengen klaphekje (incl. aankoop materiaal) - Het klaphekje is minimaal 90 cm breed en minimaal 80 cm hoog en is gemaakt van onbehandeld hout met duurzaamheidsklasse 1-3 (robinia/acacia, tamme kastanje, inlandse eik) - Klaphekje bestaat uit 2 palen van minimaal 15 cm x 15 cm waarop een poort met scharnieren is bevestigd - De palen worden zodanig geplaatst of voorzien van een spie waardoor de poort automatisch dicht gaat na opening - De planken van de poort hebben een dikte van minimaal 2 cm
5	Aanbrengen openstellingsbord / klein informatiepaneel (incl. aankoop materiaal) - Openstellingsbord is gemaakt van weerbestendig materiaal en in twee kleuren vormgegeven. - Het bord wordt bevestigd op paal van onbehandeld hout met duurzaamheidsklasse 1-3 (robinia/acacia, tamme kastanje, inlandse eik)

- Op het openstellingsbord zijn de regels voor openstelling opgenomen
 - indien er logo's geplaatst worden op het paneel dan wordt het logo van het waterschap ook opgenomen
 - wordt niet geplaatst binnen 1 meter vanuit de insteek van een watergang
- 6 Aanbrengen groot informatie-paneel (incl. aankoop materiaal)
- Informatiepaneel is minimaal 0,25 m2 groot (oppervlakte A2 formaat), gemaakt van weerbestendig materiaal en full-colour vormgegeven
 - Het informatiepaneel is opgesloten tussen twee onbehandelde palen met duurzaamheidsklasse 1-3 (robinia/acacia, tamme kastanje, inlandse eik) met diameter van minimaal 10 cm of afmeting van minimaal 10 cm x10 cm
 - Op het paneel is aangegeven dat het project gefinancierd wordt vanuit het Waterschap de Dommel incl het opnemen van het logo
 - wordt niet geplaatst binnen 1 meter vanuit de insteek van een watergang
- 7 Aanbrengen boomstambrug 3m (incl. aankoop materiaal)
- Een boomstambrug bestaat uit 2 halfronde liggers, met een minimale dikte van 15 cm, gezaagd uit een boomstam van een soort met duurzaamheidsklasse 1-3 (robinia/acacia, tamme kastanje, inlandse eik)
 - De breedte van de brug is minimaal 80 cm en de brug is aan een zijde voorzien van een leuning
 - De liggers hebben een lengte van 3 meter
 - er worden geen peilers in het doorstroomprofiel geplaatst
 - De onderkant van de brug ligt op tenminste 50 centimeter boven de hoogwaterlijn (T10))
 - voor A-watergangen dient rekening gehouden te worden met voorwaarden welke voor het onderhoud van het waterschap bv voor onderhoud met maaiboten en de doorstroming van de watergang.
- 8 Aanbrengen boomstambrug 5 meter (incl. aankoop materiaal)
- Een boomstambrug bestaat uit 2 halfronde liggers, met een minimale dikte van 15cm, gezaagd uit een boomstam van een soort met duurzaamheidsklasse 1-3 (robinia/acacia, tamme kastanje, inlandse eik)
 - De breedte van de brug is minimaal 80 cm en de brug is aan een zijde voorzien van een leuning.
 - De liggers hebben een lengte van 5 meter
 - er worden geen peilers in het doorstroomprofiel geplaatst
 - De onderkant van de brug ligt op tenminste 50 centimeter boven de hoogwaterlijn (T10))
 - voor A-watergangen dient rekening gehouden te worden met voorwaarden welke voor het onderhoud van het waterschap bv voor onderhoud met maaiboten en de doorstroming van de watergang.
- 9 Aanbrengen boomstambrug 7,5 meter (incl. aankoop materiaal)
- Een boomstambrug bestaat uit 2 halfronde liggers, met een minimale dikte van 15cm, gezaagd uit een boomstam van een soort met duurzaamheidsklasse 1-3 (robinia/acacia, tamme kastanje, inlandse eik)
 - De breedte van de brug is minimaal 80 cm en de brug is aan een zijde voorzien van een leuning
 - De liggers hebben een lengte van 7,5 meter
 - De onderkant van de brug ligt op tenminste 50 centimeter boven de hoogwaterlijn (T10)
 - De onderkant van de brug ligt op tenminste 50 centimeter boven de hoogwaterlijn (T10))
 - voor A-watergangen dient rekening gehouden te worden met voorwaarden welke voor het onderhoud van het waterschap bv voor onderhoud met maaiboten en de doorstroming van de watergang.
- 10 Aanbrengen boomstambrug 10 meter (incl. aankoop materiaal)
- Een boomstambrug bestaat uit 2 halfronde liggers, met een minimale dikte van 20 cm, gezaagd uit een boomstam van een soort met duurzaamheidsklasse 1-3 (robinia/acacia, tamme kastanje, inlandse eik)
 - De breedte van de brug is minimaal 80 cm. De boomstambrug is aan een zijde voorzien van een leuning.
 - De liggers hebben een lengte van 10 meter
 - er worden geen peilers in het doorstroomprofiel geplaatst
 - De onderkant van de brug ligt op tenminste 50 centimeter boven de hoogwaterlijn (T10))
 - voor A-watergangen dient rekening gehouden te worden met voorwaarden welke voor het onderhoud van het waterschap bv voor onderhoud met maaiboten en de doorstroming van de watergang.
- 11 Aanleg bosplantsoen (incl. aankoop materiaal)
- Bosplantsoen is van conventioneel geteeld en autochtone-herkomst

- Het plantsoen is van een van de volgende soorten: Wilde appel (*Malus sylvestris*); Ruwe berk (*Betula pendula*); Zachte berk (*Betula pubescens*); Aalbes (*Ribes rubrum*); Zwarte bes (*Ribes nigrum*); Beuk (*Fagus sylvatica*); Bosroos (*Rosa arvensis*); Eglantier (*Rosa rubiginosa*); Zomereik (*Quercus robur*); Winterik (*Quercus petraea*); Zwarte els (*Alnus glutinosa*); Gagel (*Mirya gale*); Gelderse roos (*Viburnum opulus*); Haagbeuk (*Carpinus betulus*); Hazelaar (*Corylus avellana*); Heggeroos (*Rosa corymbifera*); Hondсроos (*Rosa canina*); Hulst (*Ilex aquifolium*); Steel iep (*Ulmus laevis*); Kardinaalsmuts (*Euonymus europaeus*); Tamme kastanje (*Castanea sativa*); Zoete kers (*Prunus avium*); Rode kornoelje (*Cornus sanguinea*); Gele kornoelje (*Cornus mas*); Kraagroos (*Rosa agrestis*); Krenteboompje (*Amelanchier lamarckii*); Wilde liguster (*Ligustrum vulgare*); Kleinbladige linde (*Tilia cordata*); Hollandse Linde (*Tilia vulgaris*); Lijsterbes (*Sorbus aucuparia*); Eenstijlige Meidoorn (*Crataegus monogyna*); Tweestijlige Meidoorn (*Crataegus laevigata*); Mispel (*Mespilus germanica*); Wilde Peer (*Pyrus pyrastrer*); Sleedoorn (*Prunus spinosa*); Veldesdoorn (*Acer campestre*); Gewone Vlier (*Sambucus nigra*); Bergvlier (*Sambucus racemosa*); Inheemse Vogelkers (*Prunus padus*); Vuilboom (*Rhamnus frangula*); Wededoorn (*Rhamnus catharticus*); Amandel Wilg (*Salix triandra*); Bittere wilg (*Salix purpurea*); Boswilg (*Salix caprea*); Grauwe wilg (*Salix cinerea*); Katwilg (*Salix viminalis*); Geoorde wilg (*Salix aurita*); Kraakwilg (*Salix fragilis*); Kruiwilg (*Salix repens*); Laurierwilg (*Salix pentandra*); Schietwilg (*Salix alba*)
- 12 Aanleg Laanboom (incl. aankoop materiaal)
- De bomen hebben een omtrek van 10-12 cm op 110 m hoogte
- Een van de volgende bomen: Zomereik (*Quercus robur*); Winterik (*Quercus petraea*); Grauwe abeel (*Populus canescens**); Ruwe berk (*Betula pendula*); Beuk (*Fagus sylvatica*); Gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus**); Haagbeuk (*Carpinus betulus*); Iep, diverse klonen (*Ulmus**); Tamme Kastanje (*Castanea sativa*); Zoete Kers (*Prunus avium*); Kleinbladige Linde (*Tilia cordata**); Grootbladige Linde (*Tilia platyphyllos*); Hollandse Linde (*Tilia vulgaris*); Noot (*Juglans regia*); Zwarte Populier (*Populus nigra**); Populier 'Canadapopulier' (*Populus x canadensis**); Schietwilg (*Salix alba*); Inheemse Hoogstamfruitbomen *Bij deze soorten worden de volgende cultivars als inheems aangemerkt: *Populus canescens* 'De Moffart en Witte van Haamstede'; *Acer pseudoplatanus* 'Negenia en Rotterdam'; *Ulmus* 'Dodoens Clusius en Lobel'; *Tilia cordata* 'Erecta en Roelvo'; *Tilia vulgaris* 'Pallida'; *Populus x canadensis* 'div. cultivars'; *Populus nigra* 'div. cultivars m.u.v. Italica'; *Salix alba* 'Liempde, Belders'
- 13 Aanleg bewortelde stek en 3 wilgenpoten (incl. aankoop materiaal)
- het betreft een eenjarige bewortelde stek of een wilgenpoot van 3 jaar oud
- 14 Aanleg wilg, populier en langzaamgroeiende soorten (incl. aankoop materiaal)
- Het betreft veren van langzaamgroeiende soorten met een lengte tussen de 200 en 300 cm
- Bij wilg en populieren hebben ze een omtrek van 10 tot 12 cm op 110 m hoogte
- 15 aanschaf en inzaaien graskruidentmengsel
- aanschaf en inzaaien graskruidentmengsel:
- Grond wordt gefreesd en ingezaaid met een van onderstaande mengsels
- Botanische weiderand: Duizendblad, Knoopkruid, Gewone margriet, Gewone rolklaver, Witte klaver.
- een zaaidichtheid van 12 kg/ha
- Botanische hooilandrand: Duizendblad, Knoopkruid, Gewone margriet, Gewone rolklaver, Rode klaver
- een zaaidichtheid van 15 kg/ha
- Wintervoedselrand op bouwland: 90% bestaat uit de volgende samenstelling: Zomertarwe (korte soort) (*Triticum*) 50%; Zomergerst (korte soort) (*Hordeum distichon*) 25%; Triticale (*Triticale x tritiale*) 10%; Boekweit (*Fagopyrum esculentum*) 10%
- Met een zaaidichtheid van 125 kg/ha
- Bloemenblok voor akkervogels op bouwland: Boekweit (*Fagopyrum esculentum*) 20%; Vlas (*Linum usitatissimum*) 19%; Zonnebloem (*Helianthus annuus*) 8%; Haver (*Avena sativa*) 8%; Bladramanas (*Raphanus sativus*) 8%; Oude rogge (*Secale multicaule*) 8%; Bladkool (*Brassica oleracea*) 7%; Venkel (*Foeniculum vulgare*) 6%; Grote kaardebol (*Dipsacus fullonum*) 6%; Chicorei (*Cichorium intybus*) 5%; Honingklaver (*Melilotus officinalis*) 3%; Luzerne Medicago sativa 2%
- zaaidichtheid van 10 kg/ha.
- 16 Grondverzet ten behoeven van aanleg poel en infiltratiegreppel
- 17 Grondverzet ten behoeven van natuurvriendelijke oever, waterbergingsvoorziening
- 1:8 of kleiner
- 18 plaatsen en leveren (schotbalk) stuwtjes
- Betonnestuw bak met daarachter gronddam met betonnen duikers voorzien van een spanning met schotbalken
- 19 leveren en aanbrengen grindbed incl aanvoer en grondverzet

		leveren en aanbrengen van grind De slootbodem wordt met ca 30 cm maar minimaal met 15 cm verhoogd. verondieping wordt uitgevoerd met grind minimale lengte waarover verhoging plaatsvind is 20 meter
20	verondieping door verbreding watergang	ten behoeve van verondieping door verbreding watergang De slootbodem wordt minimaal met 25 cm verhoogd. Drainagebasis wordt zodanig verhoogd dat er minder grondwater wordt afgevoerd. verondieping wordt uitgevoerd met gebiedseigen grond door watergang te verbreden en vrijgekomen grond uit oever aan te wens voor verondieping Er mag geen drainage of overkluizing in worden aangebracht De minimale lengte waarover verondieping plaatsvind is 100 meter
21	verondieping watergang	De slootbodem wordt met ca 25 cm maar minimaal met 20 cm verhoogd. Drainagebasis wordt zodanig verhoogd dat er minder grondwater wordt afgevoerd. verondieping wordt uitgevoerd met gebiedseigen grond of grond welke beschikt over schoon-grondverklaring Er mag geen drainage of overkluizing in worden aangebracht minimale lengte waarover verhoging plaatsvind is 20 meter
22	Grondverzet ten behoeve van demping watergang of greppels	Demping wordt aangebracht tot maaiveldniveau demping uitgevoerd met grond welke beschikt over schoongrondverklaring of gebiedseigen is Er mag geen drainage of overkluizing in worden aangebracht De minimale lengte waarover verondieping plaatsvind is 100 meter er wordt minimaal 1m3 per meter aangebracht
23	Plaatsen grondam/gronddrem-pel	Dam is uitgevoerd in grond, hout, beton of een andere duurzame vorm De kruinhoogte van de gronddam of vaste drempel dient minimaal 25 cm boven de bodem van de watergang te worden aangelegd Dam wordt uitgevoerd met gebiedseigen grond De kruinhoogte van de dam is maximaal 10 cm lager dan de laagste insteek van de watergang op de locatie van de dam.
24	leveren en aanbrengen duiker rond 300 beton	lengte duiker minimaal 2 meter leveren en platen van een duiker met diameter van 30 cm Duiker bestaat uit duurzaam materiaal o.a. kunststof of beton Een duiker wordt niet geplaatst in een watergang met een vastgestelde ecologische functie Een duiker ligt op minimaal 100 meter van een andere duiker of brug De buislengte is maximaal 15 meter De binnenonderkant minimaal 5 cm onder de waterbodem ligt
25	leveren en aanbrengen duiker rond 500 beton	lengte duiker minimaal 2 meter leveren en platen van een duiker met diameter van 50 cm Duiker bestaat uit duurzaam materiaal o.a. kunststof of beton Een duiker wordt niet geplaatst in een watergang met een vastgestelde ecologische functie Een duiker ligt op minimaal 100 meter van een andere duiker of brug De buislengte is maximaal 15 meter De binnenonderkant minimaal 5 cm onder de waterbodem ligt
26	leveren en aanbrengen dood hout / stobben in watergang	het leveren en aanbrengen van dood hout dan wel stobbe in een watergang
29	Roterend Kunststof Duikerschot (RKD) 300	Er wordt gebruik gemaakt van een Roterend Kunststof Duikerschot (RKD) met een diameter van 300 mm welke wordt geplaatst conform instructie welke wordt meegeleverd
30	Roterend Kunststof Duikerschot (RKD) 400	Er wordt gebruik gemaakt van een Roterend Kunststof Duikerschot (RKD) met een diameter van 400 mm welke wordt geplaatst conform instructie welke wordt meegeleverd
31	Roterend Kunststof Duikerschot (RKD) 500	Er wordt gebruik gemaakt van een Roterend Kunststof Duikerschot (RKD) met een diameter van 500 mm welke wordt geplaatst conform instructie welke wordt meegeleverd

32	Roterend Kunststof Duikerschot (RKD) 600	Er wordt gebruik gemaakt van een Roterend Kunststof Duikerschot (RKD) met een diameter van 500mm welke wordt geplaatst conform instructie welke wordt meegeleverd
33	Roterend Kunststof Duikerschot (RKD) 700	Er wordt gebruik gemaakt van een Roterend Kunststof Duikerschot (RKD) met een diameter van 600 mm welke wordt geplaatst conform instructie welke wordt meegeleverd
34	Omvorming drainage	Er wordt gebruik gemaakt van een Roterend Kunststof Duikerschot (RKD) met een diameter van 700 mm welke wordt geplaatst conform instructie welke wordt meegeleverd
35	Helofytenfilters	Drains maximaal 1m. onder maaiveld. Verzameldrain die uitmond in één of meerdere verzamelput(ten). Iedere verzamelput is voorzien van een in hoogte instelbare drempel.
		Aanleg van helofytenfilters in de vorm van een helofytensloot waarbij het afvalwater horizontaal door het filter stroomt. De lengte is minimaal 300 meter en de bodembreedte minimaal 1meter. Deze maatregel dient te worden gecombineerd met het plaatsen van een stuw die er voor zorgt dat het water voldoende verblijftijd heeft.

Bijlage 5: waardebeoordeling inkomstenderving

Bijlage 5: inkomstenderving				
	Maatregel		Vergoeding excl. BTW	Eenheid
Hoofdstuk 3.1	waterbuffers		€ 1.506,67	per hectare per jaar
		inkomstenderving accepteren innuda- tie op grasland		
Hoofdstuk 3.2	stuwende constructies- niet regeleerbaar			
3.2.1a		inkomstenderving accepteren hoogwa- terpeil langs watergang bij grasland excl. beheer	€ 114,42	per hectare per jaar
3.2.1a		inkomstenderving accepteren hoogwa- terpeil langs watergang lang op vorm- alige akker excl. beheer	€ 813,75	per hectare per jaar
Hoofdstuk 4.1	Robuuste Waterlopen			
4.1c		inkomstenderving accepteren hoogwa- terpeil langs watergang bij grasland excl. beheer	€ 114,42	per hectare per jaar
4.1c		inkomstenderving accepteren hoogwa- terpeil langs watergang lang op vorm- alige akker excl. beheer	€ 813,75	per hectare per jaar
hoofdstuk 6.1	Beekbegeleidende beplanting		€ 1.415,75	per hectare per jaar
		inkomstenderving van grond welke wordt beplant met houtige gewassen		

Bijlage 6: vervallen

Meewerkt aan een door waterschap uit te voeren
taxatie

kosten van taxatie

Bekend is dat kosten van taxatie zijn voor het waterschap zijn als de bureaustudie of de werkelijke waardedaling minimaal €4000 bedraagt en notariele passering plaatsvindt

Akkoord is met het betalen van de kosten voor taxatie als de bureaustudie en de werkelijke waardedaling minder dan €4000 bedraagt of er geen notariele passering plaatsvindt

Notariele vastlegging

akkoord te gaan met de voorwaarden uit de modelovereenkomst zoals te vinden op:

Concept Kwalitatieve Verplichting bij Samen Beter in Waterbeheer www.dommel.nl/...nntb

Bekend is met de verplichting om binnen 20 weken na ontvangst beschikking de akte notarieel vast te leggen

kosten notariele vastlegging

Kosten voor notariële vastlegging bij een door het waterschap geselecteerde notaris en eventueel benodigde kadastrale splitsing zijn voor rekening van het waterschap.

hypotheek

De eigenaar begrijpt dat de notariele vastlegging gebeurt op het vol eigendom. Eventuele hypotheekhouders dienen daarmee in te stemmen met deze vastlegging.

De eigenaar neemt voorafgaande aan de taxatie contact op met hypotheekhouder(s) en stelt het waterschap op de hoogte als de toestemming niet wordt verkregen

Indien de notariele passering niet kan plaats vinden als gevolg van het onthouden van toestemming van de hypotheekhouder worden kosten van taxatie door partijen gedeeld.

Kosten voor eventuele notariele doorhaling van de hypotheek zijn voor aanvrager.

Gevolgen voor eigenaar

Eigenaar begrijpt dat de vastlegging van deze afspraken met een kwalitatieve verplichting de duur van de subsidiebeschikking overstijgen. De voorwaarden blijven na een periode van 6 jaar dan ook bestaan zonder dat hiervoor een subsidie beschikbaar is.

De eigenaar begrijpt dat met het vastleggen van een kwalitatieve verplichting eigenaar niet langer in aanmerking komt voor schaderegelingen als gevolg van schades waar hij mee in stemt in het kader van deze regeling.

Aldus ondertekend door eigenaar

locatie gemeente
datum dd-mm-jjjj
handtekening

mede rechthebbende:

locatie gemeente
datum dd-mm-jjjj
handtekening

naam

naam

naam

naam

Concept Kwalitatieve verplichting Samen Beter in Waterbeheer

Overeenkomst met de eigenaar tot het vestigen van

een kwalitatieve verplichting als bedoeld in artikel 6:252 BW

Ten behoeve van Beekdalen en lokale laagtes voor de volgende activiteiten:

- **Realisatie van een robuuste waterloop, waaronder aanpassing van oevers en aanpassing van het natte profiel van de watergang;**
- **Omvorming naar kruidenrijk grasland met natuurfunctie op lokale laagtes**
- **Aanleg van beekbegeleidende beplanting**
- **Realisatie van een doorstroommoeras**

De ondergetekenden:

1. de zakelijk gerechtigde, **de heer**, geboren op te, wonende aan de te, hierna te noemen "**de grondeigenaar**",

en

2. **Waterschap De Dommel**, gevestigd en kantoorhoudende te 5283 WB Boxtel, Bosscheweg 56, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 17277734, krachtens het bepaalde in art. 95 van de Waterschapswet, ter uitvoering van het namens het dagelijks bestuur van het waterschap door haar genomen besluit, hiertoe bevoegd op grond van de ambtelijke bevoegdhedenregeling Waterschap De Dommel 2009, zoals gewijzigd vastgesteld op 26 november 2019 door het dagelijks bestuur, de watergraaf en de secretaris-directeur, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer J.H.J. van Limpt, senior medewerker grondzaken van het waterschap De Dommel, hierna te noemen: "**waterschap**";

Overwegende dat:

- Het Waterschap en de Grondeigenaar overeenstemming hebben bereikt over de wijze waarop het Terrein wordt ingezet in het kader van de watertransitie en/of de maatregelen die worden uitgevoerd vanwege de 'Stimuleringsregeling watertransitie Landelijk Gebied';
- Ten gevolge van de watertransitie en/of maatregelen komen er op het terrein bijhorende voorschriften ten aanzien van instandhouding, gebruik en beheer;
- Grondeigenaar een eenmalige vergoeding zal ontvangen voor de herwaardering van het Terrein als gevolg van instandhouding, aangepaste gebruik en beheer;
- Het Waterschap van de Grondeigenaar een instandhoudingsplicht bij wege van kwalitatieve verplichting als bedoeld in artikel 6:252 BW voor onbepaalde tijd ten aanzien van de percelen wenst te bedingen welke verplichting heeft te gelden jegens het Waterschap,
- De Grondeigenaar deze verplichting wenst te aanvaarden;

verklaren het volgende te zijn overeengekomen:

Artikel 1

Begrippenlijst

- Kwalitatieve verplichting: verplichting als bedoeld in artikel 6:252 BW;
- Robuust Beekdal: de laagte in het landschap waarin de beek is gelegen. De beekdalen zijn de 'uiterwaarden' van het watersysteem, met de ene keer veel en de andere keer weinig water. In het beekdal doet de kans dat het terrein overstroomt zich voor en het grondwaterpeil kan stijgen. In het beekdal krijgt water de ruimte, wordt extreme afvoeren opgevangen, wordt de sponswerking van de bodem versterkt en worden vervuilsbronnen en uit- en afspoeling voorkomen;
- Kruidenrijk grasland met natuurfunctie op een laagte: Het betreft de omvorming van grasland, ten behoeve van waterberging. De grasachtigen (monocotylen) zijn dominant, maar kruiden (dicotylen) en mossen hebben een oppervlakteaandeel van tenminste 20%.
- Beekbegeleidende beplanting: Rivier- en beekbegeleidend bos omvat bossen en struwelen die periodiek door oppervlaktewater worden overstroomd bij hoge waterstanden in beek of rivier en bossen die direct onder invloed staan van vrijwel permanent uittredend grondwater. Vegetatiekundig behoren deze bossen tot het Wilgenverbond, Iepenrijke Eiken-Essenverbond en Verbond van Els en Es.
- Doorstroommoeras: Omvat verlandingsvegetaties zoals riet- en biezenvegetaties, natte ruigte en grote zeggenvegetaties. Moeras kan tot 20% uit open water bestaan en tot 10% uit struweel. De zomersituatie geldt hier als referentiepunt. De gemiddelde grondwaterstand in het najaar zakt maximaal tot 40 cm onder het maaiveld, behoudens eventuele periodieke droogteperiodes.
- Ruige dierlijke stalmest: Mest afkomstig uit de stal met veel onverteerd strooisel, niet zijnde een nabewerkt en samengesteld mengsel tussen stro en dierlijke mest;
- GVE: Het aantal grootvee-eenheden (GVE) is de optelsom van het aantal melkkoeien en vrouwelijk jongvee, omgerekend naar de fosfaatproductie van één melkkoe;
- Overeenkomst: Voorliggende overeenkomst met de bijbehorende bijlagen;
- Terrein: de percelen, kadastraal bekend gemeente, sectie, nummers, met een totale grootte van circa hectare zoals weergegeven op de bijgevoegde kadastrale kaart;

Artikel 2

Gebruik

1. De Grondeigenaar gebruikt het Terrein voor de realisatie van (*Robuust Beekdal/Kruidenrijk Grasland met natuurfunctie op lokale laagtes/beekbegeleidende beplanting/doorstroommoeras*doorhalen wat niet van toepassing is*) en gedooft op het Terrein voor onbepaalde tijd waterberging, waterinundatie en grondwaterpeilverhoging. Het Terrein kan jaarlijks meerdere malen overstroomd en kan natter worden. Via deze overeenkomst wordt een eenmalige tegemoetkoming overeengekomen voor het aangepaste gebruik;
2. De Grondeigenaar laat datgene na dat het gestelde onder 1 belemmert, bemoeilijkt of verhindert.
3. Het is de Grondeigenaar niet toegestaan:

- a. De percelen op te hogen, grond te bewerken of nieuwe drainage aan te leggen;
- b. Onroerende zaken/gebouwen te vestigen;
- c. Gebruik te maken van gewasbeschermingsmiddelen;
- d. Gebruik te maken van kunstmest of dierlijke mest (tenzij bemesting noodzakelijk is voor de ontwikkeling en instandhouding van het Kruidenrijk Grasland. In dat geval is alleen ruige/vaste dierlijke mest toegestaan in een hoeveelheid die het percentage kruiden niet onder een bedekkingspercentage van 20% doet zakken¹⁾;
- e. Het perceel te beweiden tenzij beweiding noodzakelijk is voor de ontwikkeling en instandhouding kruiden- en faunarijke grasland. In dat geval is alleen beweiding toegestaan met een hoeveelheid vee die het percentage kruiden met hogere stengels / ruigte niet onder een bedekkingspercentage van 5% doet zakken. Het percentage open plekken / kapotte zode wordt niet meer dan 1%;
- f. Het perceel te beregenen, met uitzondering van het beregenen ten behoeve van het opstarten (waaronder het ontkiemen) van een transitiegewas na toestemming van het Waterschap, tenzij beregening bij wet- of regelgeving en/of beregeningsbeleid volledig wordt beperkt.

Risico

De Grondeigenaar is ermee bekend en accepteert dat vanwege waterberging, inundatie en grondwaterpeilverhoging van het Terrein er schade kan ontstaan en beperkingen kunnen optreden voor de toegankelijkheid van het terrein of dat extra bewerkingen vereist zijn. Daarnaast kan er schade ontstaan doordat extra bewerkingen noodzakelijk zijn, door achtergebleven zwerfvuil, drijfhout, maaisel (nadat het water weer is teruggetrokken) alsmede de herstelkosten van afrastering en spoelgaten en nadelen als gevolg van eventuele gewijzigde wet- en regelgeving. Deze opsomming is niet limitatief.

Artikel 3

(rechts)opvolging

1. Het Waterschap bedingt bij deze van de Grondeigenaar dat de verplichtingen tot het dulden en niet doen als bedoeld in artikel 2 voormeld, hebben te gelden als kwalitatieve verplichtingen en derhalve zullen overgaan op degenen die het Terrein onder algemene of bijzondere titel zullen verkrijgen en daaraan mede gebonden zullen zijn degenen die van de rechthebbende een recht tot gebruik van het Terrein zullen verkrijgen.
2. Het Waterschap bedingt bij deze van de Grondeigenaar dat de Grondeigenaar de verplichtingen tot het dulden en niet doen als bedoeld in artikel 2 voormeld op zich neemt.
3. Het Waterschap en de grondeigenaar machtigen elkander over en weer om de inhoud van deze akte daartoe als beding in de zin van artikel 252 Boek 6 BW in te schrijven in de desbetreffende (openbare) registers op de wijze, zoals de toepasselijke wetten dit voorschrijven. De kosten van de notariële akte waarin deze Overeenkomst wordt opgenomen en de inschrijving daarvan in de openbare registers overeenkomstig het bepaalde in artikel 6:252 BW zijn voor rekening van het waterschap.
4. Voor de tenuitvoerlegging van de overeenkomst kiezen partijen domicilie ten kantore van Wedemeijer Marks Notarissen te Oirschot of diens plaatsvervanger of ambtsopvolger die met het opmaken en verlijden van de notariële akte zal worden belast.

Artikel 4

Nakoming en ontbinding

1. Indien de Grondeigenaar één of meer verplichtingen als bedoeld in artikel 2 niet nakomt, kan het Waterschap nakoming vorderen en bij blijvende toerekenbare tekortkoming de Overeenkomst ontbinden.
2. Alvorens het Waterschap de Overeenkomst kan ontbinden naar aanleiding van niet-nakoming van één of meer verplichtingen als bedoeld in artikel 2 door de Grondeigenaar, dient zij de Grondeigenaar schriftelijk bij aangetekend schrijven of deurwaardersexploot concreet te wijzen op de niet-nakoming en aan te manen om binnen de daarbij door het Waterschap te bepalen redelijke termijn alsnog aan zijn verplichting(en) te voldoen.
3. Als het Waterschap nakoming van de kwalitatieve verplichting vordert, is de grondeigenaar verplicht om de niet-nakoming van één of meer der bepalingen van artikel 2 van deze akte op eerste aanzegging te staken en het terrein in de staat te herstellen waarin het verkeerde vóór de niet-nakoming van één of meer der bepalingen van artikel 2 van deze akte, zulks op, naar keuze van het Waterschap, straffe van de in het vierde lid gemelde dwangsom.
4. Na de termijn, bedoeld in het tweede lid, kan het Waterschap, indien de grondeigenaar niet alsnog aan zijn verplichtingen als bedoeld in artikel 2 heeft voldaan:

1) Voor actueel beheeradvies raadpleeg: <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuursubsidies/index-natuur-en-landschap/natuurtypen/n12-rijke-graslanden-en-akkers/n12-02-kruiden-en-faunarijke-grasland/>

- a. Overgaan tot opeising van een direct, zonder rechterlijke tussenkomst, opeisbare en niet voor rechterlijke matiging vatbare dwangsom ten bedrage van ten hoogste € 500,- per hectare van het Terrein, voor iedere week dat de Grondeigenaar, na ontvangst van de in het tweede lid omschreven aanmaning, één of meer verplichtingen als bedoeld in artikel 2 niet naleeft;
- b. Indien na het opeisen van de dwangsom als hiervoor onder A. is bepaald de Grondeigenaar in gebreke blijft, de overeenkomst ontbinden naar aanleiding van niet nakoming van één of meer verplichtingen als bedoeld in artikel 2 door de Grondeigenaar, waarbij de Grondeigenaar een direct, zonder rechterlijke tussenkomst, opeisbare en niet voor rechterlijke matiging vatbare boete verschuldigd is van ten hoogste de dan geldende waarde van het Terrein volgens de gemiddelde marktwaarde landbouwgrond grond van betreffende gebied conform de landbouwgebieden van het CBS, of indien deze index niet meer bestaat, middels de index welke de oude index het meest benadert, ten behoeve van het Waterschap. Bij de vaststelling van de hoogte van de boete(n), als bedoeld in het vierde lid, dient rekening te worden gehouden met de ernst van de niet-nakoming van de verplichtingen als bedoeld in artikel 2.

Artikel 5

Vergoeding

1. Grondeigenaar verkrijgt voor de verplichtingen van hetgeen beschreven in artikel 2 en 3 een afwaardering welke is gebaseerd op basis van een WEV taxatie voor en na beperkingen zoals verwoord in deze KV.
2. De totale afwaardering conform de subsidieregeling 'Stimuleringsregeling Landelijk Gebied' bedraagt € (zegge: euro). De afwaardering vergoed volledig alle schade, zoals kwaliteit van het perceel, verslechtering van het perceel door overstroming, chemische, biologische en fysieke kwaliteit, ziektes van vee en gewassen en onkruiden, die veroorzaakt wordt door toedoen van de in lid 1 van dit artikel vermelde afwaardering.
3. Kosten voor gevolgschade, opruimen zwerfvuil, maaisel, verontreiniging, sediment, sporen en spoelgaten, roerende zaken/objecten, rasters en ongedierte, zijn eveneens opgenomen in de afwaardering zoals gemeld in lid 1 van dit artikel.
4. Met de in lid 2 en lid 3 van dit artikel genoemde opsomming van schades en kosten beogen partijen niet alle mogelijke schades en kosten te benoemen. Ook niet in deze opsomming optredende schades en kosten worden geacht verdisconteerd te zijn in de totale afwaardering.
5. Grondeigenaar verklaart op basis van de huidige informatie voldoende schadeloos te zijn gesteld en verleent het waterschap hiervoor volledige kwijting.

Aldus overeengekomen en digitaal ondertekend, te

.....,
Boxtel,

De Grondeigenaar

Het waterschap

Toelichting bij Subsidieregeling Landelijk Gebied Waterschap De Dommel

Algemene toelichting

Relatie Algemene subsidieverordening Waterschap de Dommel 2018

De Algemene subsidieverordening Waterschap de Dommel 2018 (ASV) vormt de door de Algemene wet bestuursrecht in hoofdstuk 4, titel 4.2 vereiste wettelijke grondslag voor het dagelijks bestuur van Waterschap de Dommel voor het stellen van nadere regels voor het verstrekken van subsidie.

De ASV bepaalt in artikel 2, tweede lid, dat door het dagelijks bestuur nadere regels kunnen worden vastgesteld. Daarnaast bevat de ASV diverse algemeen geldende bepalingen in verband met subsidieverstrekking, termijnen, verplichtingen, weigeringsgronden, verantwoording, bevoorschotting en vaststelling die ook van toepassing zijn bij de toepassing van deze Subsidieregeling Landelijk Gebied.

Staatssteun

Bij het verstrekken van subsidie moeten de regels omtrent staatssteun in acht worden genomen. Deze subsidieregeling is gebaseerd op de Catalogus Groenblauwe diensten en op Goedgekeurd en vervolgens gepubliceerd door de Adviescommissie Catalogus Groenblauwe Diensten. Daarmee voldoet deze subsidieregeling aan de regels omtrent staatssteun.

Opbouw regeling

De regeling bevat in paragraaf 1 een aantal algemene bepalingen. Vervolgens is in de hoofdstukken 2 tot en met 10 per subsidiabele activiteit een aantal specifieke bepalingen opgenomen, waarbij sommige hoofdstukken bestaan uit verschillende paragrafen. Hoofdstuk 11 bevat de slotbepalingen.

Toelichting per hoofdstuk en paragraaf

Hoofdstuk 1

Artikel 1.3, tweede lid

Als de subsidieaanvrager een grote onderneming is, voegt hij een omschrijving toe van de situatie waarin er geen subsidie zou worden verstrekt en wat voor gevolg dat zou hebben voor het uitvoeren van de activiteiten waarvoor subsidie is aangevraagd. Dit wordt ook wel het “contrafeitelijke scenario” genoemd. Subsidie kan alleen worden verstrekt indien uit de omschrijving van dit contrafeitelijke scenario blijkt dat de activiteiten niet zullen worden uitgevoerd als er geen subsidie wordt verstrekt.

Artikel 1.6

Deze regeling is gebaseerd op de Catalogus Groenblauwe Diensten. In dit artikel zijn de vereisten opgenomen die de Europese Commissie bij goedkeuring van de Catalogus Groenblauwe diensten aan transparantie heeft vereist. Deze transparantieverplichting houdt in dat via de State Aid Transparency Award Module (TAM) de betreffende informatie over verleende staatssteun moet worden verstrekt. Deze informatie is vervolgens voor eenieder in het transparantieregister van de Europese Commissie terug te vinden.

Artikel 1.7

Bij Agromilieuklimaatverbintenissen gaat het om subsidie aan agrariërs die vrijwillig milieu-, klimaat- en natuurvriendelijke landbouwpraktijken uitoefenen. De Europeesrechtelijke kaders eisen dat de subsidie die in dit verband wordt verstrekt, steeds voldoen aan de dwingende normen vanuit het landbouwsteunkader. Dit betekent dat wanneer tijdens de looptijd van een subsidie de toepasselijke dwingende normen worden aangepast, herziening van de beschikking dient plaats te vinden.

Artikel 1.8

Wanneer de subsidie afhankelijk is van een bepaalde oppervlakte, dienen de voorschriften over areaal gerelateerde betalingen te worden nageleefd die zijn vastgesteld in artikel 47 van Verordening (EU) nr. 1305/2013. Deze voorschriften zijn in dit artikel opgenomen.

Artikel 1.11

Dit artikel bevat de voorwaarden die van toepassing zijn op een subsidie voor waardedaling. Voor de vergoeding van waardedaling van grond is het noodzakelijk dat de functie van de grond wijzigt van landbouw naar natuur. Deze wijziging van functie vindt plaats door middel van vestiging van een kwalitatieve verplichting bij de notaris. Door middel van vestiging van deze kwalitatieve verplichting wordt geborgd dat de landbouwkundige productie op het perceel (productiecapaciteit) wordt beëindigd en de eigenaar en opvolgende eigenaren het perceel alleen nog gebruikt als natuurgrond.

Eerste lid onder c en derde lid:

In deze onderdelen wordt gesproken over productiecapaciteit. Met productiecapaciteit wordt uitoefening van landbouw op het betreffende perceel bedoeld. Bij vergoeding van waardedaling vindt functiewijziging van het perceel plaats van landbouw naar natuur. Eenmaal gerealiseerde natuur mag niet meer gebruikt worden voor de uitoefening van landbouw (artikel 1.11, eerste lid onder c).

Om voor subsidie voor waardedaling in aanmerking te komen moet de betreffende landbouwgrond de vijf jaar voor het indienen van de subsidieaanvraag onafgebroken in agrarisch gebruik zijn geweest. De productiecapaciteit moet in die periode dus onafgebroken zijn benut.

Hoofdstuk 2 - drainage

Dit hoofdstuk ziet toe op het verwijderen van drainage op de koppen en in het beekdal en het omvormen van drainage op de flanken. De vergoedingen zijn gebaseerd op de werkelijke kosten voor verwijdering en de meerkosten van het aanpassen om het systeem peil gestuurd te maken. Voor beiden geldt een maximale vergoeding per hectare.

Hoofdstuk 3

Paragraaf 3.1 - Waterbuffers

Het doel van deze subsidiabele activiteit is waterberging bij veel neerslag en het vasthouden van water bij droogte. De grondeigenaar accepteert hiermee dat er vaker water op zijn land komt dan de vastgestelde normering. De hierdoor nattere gronden kunnen bijdragen aan verbetering van de biotoop en biodiversiteit. Een waterbuffer is te minste 500m3. De buffers zijn hoog in het systeem gelegen (koppen en flanken). Ze bestaan naast de reeds aangewezen waterbergingsgebieden of reserveringsgebieden. De locaties die geschikt zijn hiervoor zijn te vinden in de watervisies.

Paragraaf 3.2 – Aanleg stuwende constructie in watergang

Deze paragraaf maakt een onderscheid in stuurbare constructies en niet stuurbare constructies. Beide constructies hebben als doel om water beter vast te houden in het watersysteem. Waarbij bij stuurbare constructies het tevens mogelijk is regelapparatuur te plaatsen om het water aan te passen aan het door het waterschap gewenste peilbeheer. Er is voorzien in een inkomstenderving bij niet stuwende constructies als gevolg van mogelijke schade aan gewassen.

Hoofdstuk 4 – Robuuste waterlopen

In dit hoofdstuk wordt voorzien in aanpassen van de watergang op een wijze welke beter aansluit op verwachte toekomstige weersextremen. Ten behoeve hiervan kan de watergang worden verbreed en verondiept of een meandering worden aangebracht. Voor de watergang geldt dat er bij agrarische grond een waardedaling wordt vergoed. Voor aanliggende percelen is er inkomstenderving mogelijk voor zover deze hinder ondervinden als gevolg van de nieuwe hydrologische omstandigheden.

Hoofdstuk 5

Paragraaf 5.1 –

– kruidenrijk grasland in lokale laagtes

Het is bij de lokale laagtes zoals omschreven in paragraaf 5.1 mogelijk om agrarische grond om te zetten in natuurgrond. Bij omschakeling naar kruidenrijkgrasland wordt er een kwalitatieve verplichting gevestigd waarmee gronden niet langer ingezet kunnen worden voor agrarische bedrijfsvoering. Er mogen daarmee ook geen gewasbeschermingsmiddelen of kunstmest meer worden opgebracht. Ook wordt het grondwaterpeil aangepast aan deze natuurlijke functie. Eigenaren worden vergoed voor de waardedaling en de eerste 6 jaar van het beheer.

Hoofdstuk 6

Paragraaf 6.1 – Beekbegeleidende beplanting

In de watersies is te lezen op welke locaties er nog beekbegeleidende beplanting gewenst is ten behoeve van het verbeteren van de waterkwaliteit. Dit hoofdstuk voorziet in een vergoeding om deze aan te leggen. In geval van agrarische gronden is het tevens mogelijk een vergoeding voor waardedaling te krijgen om de gronden om te zetten naar natuurgrond.

Artikel 6.1.2, onder c

Voor bosbouwmaatregelen heeft de Europese Commissie bij goedkeuring van de Catalogus Groenblauwe diensten, de staatssteungrondslag voor deze regeling, bepaald dat deze van niet-productieve aard dienen te zijn. Steun mag daarom niet verleend worden aan bedrijven uit de houtsector, commercieel levensvatbare houtwinning, vervoer van hout of de verwerking van hout of andere bosrijdommen tot producten of tot energiebronnen. Ook mag geen steun worden verleend voor kappen van bomen waarvan het hoofddoel de commercieel levensvatbare houtwinning is en evenmin voor herbebossing waarbij de gekapte bomen door soortelijke exemplaren worden vervangen.

Paragraaf 6.2 – realisatie doorstroommoeras

Bij de bron van een waterloop zijn gronden nat en komt er kwel vrij. Op deze locatie, maar ook bij kleinere watergangen is het mogelijk om een doorstroommoeras te creëren. Dit moeras zorgt voor een vertraagde afvoer van water hoog in het watersysteem maar zorgt ook voor een natuurlijke filter en hoge ecologische waarde. Welke locaties geschikt zijn voor een dergelijk moeras is te vinden in de watersies. Indien het systeem wordt aangelegd op agrarische grond zal de grond worden afgewaardeerd van agrarisch naar natuur.

Paragraaf 6.3 – helofytenfilters

Voor het verbeteren van de waterkwaliteit, met name daar waar veel nutriënten in het watersysteem terechtkomen, kan er gewerkt worden met een natuurlijke helofytenfilter. De kosten voor aanleg en beheer worden vergoed tot een maximale bijdrage.

Hoofdstuk 7 – duurzaam bodembeheer

Er zijn bodemcoaches beschikbaar voor agrariërs vanuit het programma bodem-up. Voor deelnemers die een BedrijfsBodemWaterplan hebben laten opstellen met activiteiten welke leiden tot een verbetering van oppervlakte en grondwaterkwaliteit kunnen hier, voor zover de regeling hierin voorziet een bijdrage voor ontvangen.

Hoofdstuk 8 - bedrijfssysteem

Dit artikel ziet toe op het ondersteunen van agrariërs die met hun gronden grotendeels in de beekdalen van De Dommel liggen en hun bedrijf circulair willen maken. Er is een bijdrage in de inkomstenderving en aanleg.

Hoofdstuk 9 – Professionalisering

Om veldmedewerkers welke werkzaam zijn voor Boeren natuur of een andere aanvrager is het mogelijk om de kennis op te bouwen over de principes van Water en Bodemsturend. Daarbij is het ook mogelijk

deze kennis over te dragen en verder te ontwikkelen door het maken van een gebiedsplan voor een gebied van minimaal 100ha en 3 agrariërs dat zich richt op het opzetten van het grondwaterpeil.

Hoofdstuk 10 - Educatie

De regeling stimuleert het brengen van informatie over deze regeling in de gebieden. Dit wordt gedaan door het vergoeden van keukentafelgesprekken en het leveren van een bijdrage aan of organiseren van gebiedsbijeenkomsten. Deze activiteit staat alleen open voor de aanvrager welke ook activiteiten realiseert onder hoofdstukken 2 t/m 8.

Artikel 10.2

De GGA is een integrale GebiedsGerichte Aanpak van de Provincie Noord-Brabant. Deze aanpak is omschreven in de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof en is met de gebiedspartijen Provincie Noord-Brabant, waterschappen Aa & Maas, Brabantse Delta, De Dommel en Rivierenland, Brabants Landschap, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Vereniging Brabantse Gemeenten en ZLTO overeengekomen op 18 oktober 2021. Op de website www.ggagroenblauw.nl is nadere informatie te vinden over deze aanpak.